

Møteinnkalling - Kontrollutvalget i Meråker kommune

Arkivsak: 23/30
Møtedato/tid: 09.02.2023 kl. 09:00
Møtested: Kommunestyresalen, rådhuset i Meråker

Møtet avvikles for åpne dører, i tråd med kommuneloven § 11-5.

Eventuelle forfall, eller spørsmål om habilitet, meldes til Konsek Trøndelag IKS
v/ Karoline Lorentzen på telefon 984 22 653, eller e-post: karoline.lorentzen@konsek.no

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Trondheim, 02.02.2023

Edith Monika Strøm (sign.)
Leder av kontrollutvalget

Karoline Lorentzen
rådgiver
Konsek Trøndelag

Kopi: Varamedlemmer, ordfører, kommunedirektør og Revisjon Midt-Norge SA

Sakliste

Saksnr.	Sakstittel
01/23	Orientering fra kommunedirektøren - forhold ved Helsetunet
02/23	Orientering fra kommunedirektøren - resultater fra Åpenhetsbarometeret 2022
03/23	Rapportering av timer til forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll
04/23	Kontrollutvalgets årsmelding 2022
05/23	Eierskapsoppfølging - Innherred Renovasjon IKS
06/23	Referatsaker
07/23	Eventuelt
08/23	Godkjenning av møteprotokoll

Orientering fra kommunedirektøren - forhold ved Helsetunet

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Meråker kommune

Møtedato

09.02.2023

Saknr

01/23

Saksbehandler Karoline Lorentzen**Arkivkode** FE-033**Arkivsaknr** 20/288 - 16**Forslag til vedtak**

Kontrollutvalget tar redegjørelsen til orientering.

Saksopplysninger

I kontrollutvalgets møte 22.09.2022 (sak 21/22) var kontrollutvalget på virksomhetsbesøk ved Meråker Helsetun. I utvalgets møte 10.11.2022 (sak 27/22) behandlet utvalget sak om evaluering av virksomhetsbesøket. I møtet var tillitsvalgt Ingunn Røkke Holås til stede og ga en orientering og svarte på spørsmål fra utvalget ettersom at de tillitsvalgte ikke hadde anledning til å delta under selve virksomhetsbesøket.

Kontrollutvalget fattet enstemmig følgende vedtak i møtet:

Kontrollutvalget ber om at kommunedirektøren kommer i kontrollutvalgets neste møte 09.02.2023 og gir en orientering om følgende vedrørende Helsetunet:

- Hvordan lønnes bakvakter?
- Hvor mange ansatte som ikke snakker norsk kan være på jobb samtidig?
- Hvor lenge går lærlinger sammen med veileder og når begynner de å jobbe selvstendig?
- Ivaretas kravet til forsvarlighet i tjenesten på sykehjemmet?
- hvordan jobbes det med rekruttering og bemanning ved Helsetunet?
- Hvorfor er det kun ledere som har fått en ekstra ferieuke etter korona?
- Kontrollutvalget ber om at de tillitsvalgte ved Helsetunet også deltar under orienteringssaken i møtet den 9. februar.

Kontrollutvalgets sekretariat har i brev av 17.11.2022 bedt kommunedirektøren om å gi kontrollutvalget en orientering om det ovennevnte i kontrollutvalgets møte 09.02.2023.

Vurdering

Kontrollutvalgets sekretariat legger til grunn at kontrollutvalget kan ta redegjørelsen til orientering.

Orientering fra kommunedirektøren - resultater fra Åpenhetsbarometeret 2022

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Meråker kommune

Møtedato

09.02.2023

Saknr

02/23

Saksbehandler Karoline Lorentzen**Arkivkode** FE-033**Arkivsaknr** 20/288 - 15

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar kommunedirektørens redegjørelse til orientering.

Saksopplysninger

I kontrollutvalgets møte 10.11.2022 (sak 31/22) fikk kontrollutvalget fremlagt rapport fra åpenhetsbarometeret 2022 som referatsak. Rapporten viser at Meråker kommune havnet på 30. plass av 38 kommuner i Trøndelag, med en score på 7,5 av totalt 20 mulige poeng.

Åpenhetsbarometeret er et samarbeid mellom pressens offentlighetsutvalg og Kommunal rapport der hensikten er å undersøke i hvor stor grad kommunene legger forholdene til rette for en åpen og offentlig samtale, slik Grunnloven § 100 krever. Felles for de kommunene som kommer best ut i undersøkelsen er at de har gjennomgående gode systemer og løsninger for å sikre åpenhet og innsyn, og gir allmennheten god tilgang til politiske dokumenter.

Åpenhetsbarometeret er basert på en vurdering med tre ulike innfallsvinkler:

- Spørsmål, internt skjema. Postlistesjekk foretatt av Kommunal Rapport og Pressens offentlighetsutvalg
- Spørsmål, eksternt skjema. Besvart av kommunene selv
- Innsynskrav. De ba om innsyn i revisors beretning for kommuneregnskapet for 2021.

I det nevnte kontrollutvalgsmøtet påpekte utvalget at kommunen havnet langt nede på lista. Kontrollutvalget fattet enstemmig følgende vedtak i saken:

Kontrollutvalget ber kommunedirektøren om å komme i neste møte 9. februar og gi en orientering om kommunens tanker om plasseringen i Åpenhetsbarometeret 2022 og hva kommunen kan forbedre.

Kontrollutvalgets sekretariat har i brev av 18.11.2022 bedt kommunedirektøren om å gi kontrollutvalget en orientering om det ovennevnte i kontrollutvalgets møte 09.02.2023.

Vurdering

Kontrollutvalgets sekretariat legger til grunn at kontrollutvalget kan ta redegjørelsen til orientering.

Rapportering av timer til forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Meråker kommune

Møtedato

09.02.2023

Saknr

03/23

Saksbehandler Karoline Lorentzen

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 20/125 - 53

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar rapporten til orientering.

Vedlegg

Revisjonens timeleveranse - rapportering til kontrollutvalget

Saksopplysninger

Kontrollutvalget har iht. leveranseavtale med Revisjon Midt-Norge (RMN) en årlig timeressurs på 250 timer, dvs. totalt 1000 timer i fireårsperioden. Timeressursen inkluderer risiko- og vesentlighetsvurdering, forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll, reiser og møter mm. RMN har som ambisjon at kontrollutvalget skal kunne utnytte sin årlige timeressurs mest mulig fleksibelt i perioden 2020-2023. Det vil si at et eventuelt mer-/ mindreforbruk av timer søkes utlignet over 4-årsperioden.

For 2022 rapporterer RMN et totalt timeforbruk på 129,58 timer. Timene er brukt på eierskapskontroll - Meråker kommunes eierstyring.

Vurdering og konklusjon

Rapporten viser at kontrollutvalget hittil i fireårsperioden har benyttet 1077,58 timer. Kontrollutvalget har således brukt opp hele sin timeressurs for resten av planperioden (ut 2023), og vil derfor ikke kunne bestille flere prosjekter i denne perioden.

Kontrollutvalgets siste bestilling til revisjonen var eierskapskontroll av kommunens eierstyring, som ble bestilt i kontrollutvalgets møte 27.01.2022 (sak 01/22). Rapporten ble fremlagt for kontrollutvalget i møte 22.09.2022 (sak 26/22).

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å ta rapporten til orientering.

Emne: Rapportering til kontrollutvalget i Meråker kommune
Kopi: Post <post@konsek.no>
Til: Karoline Lorentzen <karoline.lorentzen@konsek.no>
Sendt: 26.01.2023 09:44:57
Fra: Tor Arne Stubbe <tor-arne.stubbe@revisjonmidtnorge.no>

Rapportering til kontrollutvalget i Meråker kommune

Kontrollutvalget har ihht leveranseavtale en tilgjengelig timeressurs på 250 timer pr år til risiko- og vesentlighetsvurdering, forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll i perioden 2020-2023. Timerammen inkluderer reiser, møter osv.

I 2022 har RMN blant annet utført følgende:

- EK: Kommunens eierstyring

Timeforbruk 2022: 129,58

Timeforbruk 2021: 354,58

Timeforbruk 2020: 593,42

Revisjon Midt-Norge har som ambisjon at kontrollutvalget skal kunne utnytte sin årlige timeressurs mest mulig fleksibelt i perioden 2020-2023. Det vil si at et eventuelt mer-/mindreforbruk av timer søkes utlignet over 4-årsperioden.

Med vennlig hilsen

Tor Arne Stubbe

Fagleder forvaltningsrevisjon

M +47 98608070 | [Skype for business](#)

Revisjon Midt-Norge SA, Postboks 2565, 7735 Steinkjer

W www.revisjonmidtnorge.no | M +47 907 30 300

Revisjon Midt-Norge SA er sertifisert Miljøfyrtårn. Tenk på miljøet før du eventuelt skriver ut denne e-posten

Kontrollutvalgets årsmelding 2022

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Meråker kommune

Møtedato

09.02.2023

Saknr

04/23

Saksbehandler Karoline Lorentzen

Arkivkode FE-033, TI-&14

Arkivsaknr 21/372 - 4

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget slutter seg til forslag til årsmelding for 2022.
2. Årsmeldingen legges frem for kommunestyret med følgende forslag til vedtak:
Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsmelding for 2022 til orientering.

Vedlegg

Årsmelding 2022

Saksopplysninger

Kontrollutvalgets sekretariat har utarbeidet forslag til årsmelding for kontrollutvalget i Meråker kommune, der vi har oppsummert aktiviteten i kontrollutvalget i 2022.

Kontrollutvalget er kommunestyrets eget kontrollorgan og fører løpende kontroll av kommunens virksomhet på vegne av kommunestyret.

For å oppsummere foregående års aktivitet og for å gi kommunestyret et nærmere innblikk i kontrollutvalgets virksomhet, utarbeider kontrollutvalget sin egen årsmelding som legges frem for kommunestyret til orientering. Kommunestyret har til enhver tid, men kanskje særlig i tilknytning til behandlingen av årsmeldingen, anledning til å komme med synspunkter knyttet til kontrollarbeidet i kommunen.

Kontrollutvalgets arbeid krever et godt samarbeid med kommunestyret, administrasjonen, revisjonen og sekretariatet, og formålet er å bidra til en velfungerende forvaltning og tillit til kommunen.

Konklusjon

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å vedta forslag til årsmelding med eventuelle endringer og oversende årsmeldingen til kommunestyret til orientering.

Konsek

TRØNDELAG IKS Kontrollutvalgenes sekretariat

**Årsmelding for
kontrollutvalget
2022**

Meråker kommune

Innholdsfortegnelse

1. Om kontrollutvalget, mandat og sammensetning	3
1.1 Kontrollutvalgets sammensetning i 2022	3
1.2 Reglement for kontrollutvalget	3
1.3 Rammer for utvalgets arbeid	3
1.4 Kontrollutvalgets ressurser	4
2. Lovpålagte oppgaver	5
2.1 Regnskapsrevisjon	5
2.2 Forvaltningsrevisjon	5
2.3 Eierskapskontroll	6
2.4 Påse-ansvar overfor revisor	6
3. Annet arbeid i utvalget	7
3.1 Møter	7
3.2 Saker	7
3.3 Orientering fra administrasjonen	7
3.4 Opplæring og faglig samarbeid	7
4. Avslutning	7
5. Vedlegg: Saker behandlet i kontrollutvalget i 2022	8

1. Om kontrollutvalget, mandat og sammensetning

Alle kommuner skal ha et kontrollutvalg valgt av kommunestyret.¹ Kontrollutvalget er kommunestyrets kontrollorgan, og skal føre løpende kontroll med den kommunale forvaltning.

1.1 Kontrollutvalgets sammensetning i 2022

Medlemmer		Varamedlemmer (i henhold til liste)
Edith Monika Strøm	Leder	1.vara: Bjørn Madslangrud
Torfinn Krogstad	Nestleder	2.vara: Oddbjørn Kaasa
Marit Øverkil	Medlem	3.vara: Nina Stenmo
Geir Arve krogstad	Medlem	4.vara: Mari Anne Gaaserud Høiseth
Gunnar Smedberg	Medlem	5. vara: Trond Marius Slungård
		6. vara: Helge Øyn
		7. vara: Eli Stubban Karlsson
		8. vara: Lillian Blæstervold
		9. vara: Svein Ivar Stordalsvold

Kommunestyrets representant i kontrollutvalget er Gunnar Smedberg.

Kontrollutvalgets størrelse og representasjon i kommunestyret er i henhold til kravene i kommuneloven. Kravene i kommuneloven til jevn fordeling mellom kjønnene er ivarettatt.

1.2 Reglement for kontrollutvalget

Kontrollutvalget har per dags dato ikke et eget reglement.

1.3 Rammer for utvalgets arbeid

Kontrollutvalgets hovedoppgave er å føre kontroll med den kommunale forvaltningen på vegne av kommunestyret og påse at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning.

Kontrollutvalget skal ifølge kommuneloven sørge for at følgende oppgaver blir utført:

- Regnskapsrevisjon – påse at kommunens regnskaper revideres på en betryggende måte, avgi uttalelse om årsregnskapet og påse at revisors påpekninger til årsregnskapet blir fulgt opp.
- Forvaltningsrevisjon – utarbeide plan for forvaltningsrevisjon, basert på risiko og vesentlighetsvurdering, følge og rapportere resultatet til kommunestyret.
- Eierskapskontroll – utarbeide plan for eierskapskontroll og føre kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskaper, og rapportere resultatet til kommunestyret.
- Vedtak – Påse at vedtak som kommunestyret treffer ved behandlingen av revisjonsrapporter blir fulgt opp.
- Valg av revisjonsordning – kontrollutvalget avgir innstilling om valg av revisjonsordning til kommunestyret og eventuelt innstiller på valg av revisor.
- Budsjett – utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen.

Innenfor disse rammene skal kontrollutvalget utføre kontrollarbeidet på vegne av kommunestyret, for å bidra til god tjenestekvalitet, effektiv ressursutnyttelse og å sikre at politiske vedtak blir fulgt opp.

¹ kommuneloven § 23-1

I tillegg kan kontrollutvalget på eget initiativ, ta opp forhold som kan oppfattes som uønskede eller i strid med mål om en effektiv og forsvarlig forvaltning av kommunens ressurser.

Kommunestyret kan be kontrollutvalget utføre konkrete kontrolloppgaver på sine vegne. Dette har kommunestyret ikke gjort i 2022.

1.4 Kontrollutvalgets ressurser

1.4.1 Sekretariat

Kontrollutvalget har sekretariatsbistand fra Konsek Trøndelag IKS, der kommunene er en av deltagerne/eierne sammen med 31 andre kommuner og fylkeskommunen².

Sekretariatet utreder saker, bistår kontrollutvalget i praktisk tilrettelegging og oppfølging av møter, utarbeider forslag til plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll, samt følger opp vedtak.

I det løpende arbeidet er sekretariatet bindeledd mellom kontrollutvalget og revisjonsselskap, og utfører oppgaver på vegne av kontrollutvalget.

1.4.2 Revisjon

Meråker kommune er medeier i Revisjon Midt-Norge SA. Kommunen har avtale om levering av samtlige revisjonstjenester der.

1.4.3 Økonomi

For å kunne utføre sin lovpålagte kontrollfunksjon på en god måte er det viktig at kontrollutvalget er gitt tilstrekkelig med ressurser.

Kontrollutvalget utarbeider årlig forslag til budsjett for kontroll og revisjon. Dette skal følge innstillingen til årsbudsjett til kommunestyret.

Kontrollutvalgets regnskap 2022

Artsgruppe	Tekst	Regnskap 2022	Budsjett 2022
000-099	Godtgjørelser og sosiale utgifter*	55 710	48 400
100-499	Driftsutgifter, kurs og reiser	36 310	48 100
375	Sekretariat og revisjon	736 000	736 000
375	Økning av budsjett (revisjon)**		100 000
	SUM	828 024	932 500

*Regnskapet viser et negativt avvik for godtgjørelser og sosiale utgifter (godtgjørelse, tapt arbeidsfortjeneste og arbeidsgiveravgift). Det er regnskapsført kr. 50 371 kr på møtegodtgjøring, mens det kun var budsjettert med kr. 29 800. Avviket skyldes at det ble utbetalt for lite møtegodtgjøring i 2021, slik at noe ble utbetalt i 2022.

**Kontrollutvalget fikk innvilget en økning i budsjett på kr 100 000 for å kunne gjennomføre eierskapskontroll i hht. lovkravet, se kommunestyrets sak 89/21. Dette er imidlertid ikke regnskapsført.

Utgiftene til sekretariat og revisjon var i 2022 henholdsvis kr 222 000 og kr 514 000.

² Fra 01.01.2023 kommer det ytterligere 8 kommuner inn på eiersiden.

2. Lovpålagte oppgaver

2.1 Regnskapsrevisjon

Kontrollutvalget behandler saker om regnskapsrevisjon på flere møter gjennom året. Det er etablert rutiner for orienteringer fra oppdragsansvarlig regnskapsrevisor i forbindelse med avleggelse av revisjonsberetning, samt informasjon om planlegging og status for finansiell revisjon og eventuelle områder det arbeides spesielt med.

2.1.1 Kontrollutvalgets uttalelse om årsregnskap og årsberetning

Kontrollutvalget skal uttale seg om kommunens årsregnskap før formannskapet innstiller til vedtak. Kontrollutvalgets uttalelse er lagt fram for formannskapet og inngikk som beslutningsgrunnlag ved kommunestyrets behandling av regnskapet for 2021.

Kontrollutvalget ønsket å bemerke at kommuneregnskapet ble avlagt for sent i henhold til fristen. Dette førte til at revisor først avga en negativ revisjonsberetning og nummerert brev nr. 3 med informasjon om at revisor ikke var i stand til å utføre revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk innen fristen for å avgi revisjonsberetning.

Kontrollutvalget påpekte også at dette var 2. året på rad at regnskapet ikke ble levert i henhold til fristen. Kontrollutvalget hadde ingen merknader til årsregnskap og årsberetning for 2021 utover dette, og anbefalte kommunestyret å godkjenne regnskapet slik det var avlagt.

2.1.2 Forenklet etterlevelseskontroll

Kontrollutvalget skal påse at det gjennomføres forenklet etterlevelseskontroll av forvaltningen. Revisor har gjennomført kontroll av etterlevelse av kapittel 9 Justering i merverdiavgiftsloven med tilhørende forskrift, og forskrift om kompensasjon av merverdiavgift til kommuner, fylkeskommuner mv § 6 Justering av kompensert merverdiavgift.

Den forenklete etterlevelseskontrollen viste at Meråker kommune ikke hadde etablert rutiner for oppstilling av kapitalvarer og dokumentasjon på bruken av kapitalvarene i henhold til regelverket. Kontrollutvalget mottok nummerert brev nr. 1 fra Revisjon Midt-Norge hvor det fremgikk at Meråker kommune ikke har etterfulgt regelverket i merverdiavgiftsloven om justering.

Kontrollutvalget behandlet saken i møte 27.01.22 (sak 02/22).

Kontrollutvalget fulgte opp saken videre med en oppfølgende orientering fra kommunedirektøren i møte 24.03.2022 (sak 06/22), og administrasjonen bekreftet per epost i juni 2022 at oversikt over kapitalvarer, årlig justering og dokumentasjon nå var på plass, se sak 22/22.

2.2 Forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget skal utrede behovet for, planlegge og bestille forvaltningsrevisjoner i kommunen og resultatene fra arbeidet skal rapporteres til kommunestyret.

Plan for forvaltningsrevisjon 2020-2024, er vedtatt av kommunestyret i september 2020. Følgende prosjekter er prioritert i planen:

- Sårbarhet i personell, kompetanse og ressurser lønn-/økonomiprosesser ·
- Tidlig innsats og samarbeid skole/barnehage/PPT og barnevern ·
- Meråker Alpinsenter AS

- Kulturtilbud til unge
- Forvaltningsrevisjon i selskap hvor andre kommuner vedtar dette og Meråker kommune er medeier.

Det er ikke bestilt nye forvaltningsrevisjonsprosjekter i 2022.

Bakgrunnen for at det ikke ble bestilt nye prosjekter i 2022 var mangel på timeressurser. Forvaltningsrevisjonene av økonomistyring og anskaffelser som ble levert i 2020 + Undersøkelsen om arbeiderboligområdet Myra som ble bestilt i 2020 og levert i 2021 har «tappet» kontrollutvalget for timeressurser, noe som da går på bekostning av planlagte prosjekter. Kontrollutvalget har i henhold til leveranseavtale med Revisjon Midt-Norge en årlig timeressurs på 250 timer, dvs. totalt 1000 timer i fireårsperioden. I 2020 og 2021 var det til sammen brukt 948 timer, ergo er det ikke nok ressurser til å bestille fler prosjekter i denne valgperioden.

2.3 Eierskapskontroll

Kontrollutvalget skal kontrollere at selskapene som kommunen er eier i blir drevet i tråd med politiske vedtak og lovverket. Utvalget skal også føre kontroll med at formålet med eierskapet blir ivarettatt, og at eierstyringen er god.

Plan for eierskapskontroll 2020-2024, er vedtatt av kommunestyret i september 2020. Følgende prosjekter er prioritert i planen:

- Eierskapskontroll - generell
- Meråker Alpinsenter as
- I selskap hvor Meråker kommune er medeier og andre kommuner vedtar eierskapskontroll.

Kommunestyret innvilget kr. 100 000 ekstra i kontrollutvalgets budsjett for 2022 for å gjennomføre eierskapskontroll i 2022 (se kommunestyrets sak 89/21).

2.3.1 Eierskapskontroll - generell

Kontrollutvalget bestilte en generell eierskapskontroll i utvalgets møte 27.01.2022 (sak 01/22). Prosjektplan ble godkjent i møte 24.03.2022 (sak 07/22). Kontrollutvalget behandlet rapport fra eierskapskontroll i utvalgets møte 22.09.22 (sak 26/22). Kontrollutvalget oversendte rapporten til kommunestyret for videre behandling (se kommunestyrets sak 65/2022).

2.4 Påse-ansvar overfor revisor

Kontrollutvalget skal påse at de formelle kravene til revisor blir overholdt, for eksempel krav til utdanning, vandel, uavhengighet og objektivitet. Disse forholdene hviler det et ansvar på revisor å dokumentere, og det er etablert rutiner for at dette skjer.

For å følge opp ansvaret slik det går fram av krav i forskriftene, har kontrollutvalget lagt vekt på en god dialog med revisor og løpende informasjon om det løpende revisjonsarbeidet. For regnskapsrevisjon orienterer oppdragsansvarlig revisor rutinemessig i utvalgets møter.

Når det gjelder forvaltningsrevisjon er dialogen knyttet til den enkelte undersøkelse.

3. Annet arbeid i utvalget

3.1 Møter

Kontrollutvalget har i 2022 avholdt 5 møter.

3.2 Saker

En stor del av kontrollutvalgets saksbehandling omfatter forhold de er pålagt å arbeide med, gjennom kravene i kommunelovens kapitel 7 (§ 23-1 t.o.m. § 23-7) og forskrift om kontrollutvalg og revisjon. Hvilket fokus som velges i de ulike arbeidsoppgavene er det i stor grad opp til utvalget å definere selv.

Kontrollutvalget har i 2022 behandlet 33 saker, 1 av sakene ble oversendt til kommunestyret for videre behandling. En fullstendig oversikt over sakene som er behandlet i kontrollutvalget er vist i vedlegg.

I hvert møte settes det opp 3 standardsaker; referatsaker, eventuelt og godkjenning av møteprotokoll. Disse sakene utgjør 15 av totalt 33 saker i 2022.

3.3 Orientering fra administrasjonen

Kontrollutvalget har fått følgende orienteringer i 2022:

- Orientering om kommunens etterlevelse av justeringsreglene i merverdiavgiftsloven m. forskrifter
- Orientering om kommunens plassering i Åpenhetsbarometeret 2021

3.4 Opplæring og faglig samarbeid

Alle medlemmer i kontrollutvalget har fått tilbud om å delta i opplæring og faglig samarbeid gjennom Konsek Trøndelag IKS, Norges kommunerevisorforbund og Forum for kontroll og tilsyn.

Utvalget har vært representert på disse samlingene i 2022:

- Utvalgsmedlemmene Geir Arve Krogstad og Marit Øverkil deltok på samling for kontrollutvalg i Trøndelag 1. november i regi av Konsek Trøndelag IKS.

4. Avslutning

Årsmeldingen er en oppsummering av årets virksomhet i kontrollutvalget, utvalgets saker ligger åpent på sekretariatets hjemmesider: <http://www.konsek.no/kontrollutvalg/meraker/>

Kontrollutvalgets arbeid skal bidra til å styrke tilliten til lokaldemokratiet. Utvalget mener å ha bidratt til dette og vil takke kommunestyret og administrasjonen for samarbeidet.

09.02.2022, Meråker kommune
Kontrollutvalget

5. Vedlegg: Saker behandlet i kontrollutvalget i 2022

Møtedato	Sakstittel	Saksnr
27.01.2022	Bestilling av eierskapskontroll	01/22
27.01.2022	Forenklet etterlevelseskontroll 2021 og nummerert brev	02/22
27.01.2022	Referatsaker	03/22
27.01.2022	Eventuelt	04/22
27.01.2022	Godkjenning av møteprotokoll	05/22
24.03.2022	Orientering om kommunens etterlevelse av justeringsreglene i merverdiavgiftsloven m. forskrift	06/22
24.03.2022	Prosjektplan - Eierskapskontroll: Meråker kommunes eierstyring	07/22
24.03.2022	Kontrollutvalgets årsmelding 2021	09/22
24.03.2022	Rapportering av timer til forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll	08/22
24.03.2022	Referatsaker	10/22
24.03.2022	Eventuelt	11/22
24.03.2022	Godkjenning av møteprotokoll	12/22
12.05.2022	Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskap og årsberetning 2021	13/22
12.05.2022	Budsjettkontroll per 31.03.2022 for kontrollutvalget	14/22
12.05.2022	Virksomhetsbesøk 2022	15/22
12.05.2022	Referatsaker	16/22
12.05.2022	Eventuelt	17/22
12.05.2022	Godkjenning av møteprotokoll	18/22
22.09.2022	Orientering fra kommunedirektøren – Kommunens plassering i Åpenhetsbarometeret 2021	19/22
22.09.2022	Budsjettkontroll pr. 31.08.2022	20/22
22.09.2022	Forslag til budsjett 2023 og økonomiplan 2023-2026 for kontrollutvalget	21/22
22.09.2022	Referatsaker	22/22
22.09.2022	Eventuelt	23/22
22.09.2022	Virksomhetsbesøk - Meråker helsetun	24/22
22.09.2022	Godkjenning av møteprotokoll	25/22
22.09.2022	Rapport - Eierskapskontroll: Meråker kommunes eierstyring	26/22
10.11.2022	Evalueringsrapport av virksomhetsbesøk ved Meråker Helsetun	27/22
10.11.2022	Revisjonsstrategi - orientering fra revisor	28/22
10.11.2022	Årsplan og møtekalender for 2023	29/22
10.11.2022	Kontrollutvalgets eierskapsoppfølging	30/22
10.11.2022	Referatsaker	31/22
10.11.2022	Eventuelt	32/22
10.11.2022	Godkjenning av møteprotokoll	33/22

Eierskapsoppfølging - Innherred Renovasjon IKS

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Meråker kommune

Møtedato

09.02.2023

Saknr

05/23

Saksbehandler Karoline Lorentzen

Arkivkode FE-037, TI-&58

Arkivsaknr 22/253 - 2

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar informasjonen til orientering

Vedlegg

Protokoll representantskapsmøte 18.11.2022

Saksopplysninger

Som et ledd i sin lovpålagte oppgave om å føre kontroll med kommunens eierinteresser i selskaper (kommuneloven § 23-2 bokstav d) har kontrollutvalget bedt om å få fremlagt protokoller fra generalforsamlinger, representantskap og årsmøter i selskaper som Meråker kommune har eierandeler i (kontrollutvalgets sak 30/22, møte 10.11.2022). Protokoll fra representantskapsmøte i Innherred renovasjon IKS følger med som vedlegg til saken.

Så vidt sekretariatet kan se av eierskapsmeldingen har ikke kommunen vedtatt en konkret strategi for eierskapet i Innherred Renovasjon.

Konklusjon

Kontrollutvalgets sekretariat anbefaler kontrollutvalget å ta med informasjonen som en del av sin rutinemessige oppfølging av Meråker kommune.

Møteprotokoll

Utvalg:	Innherrred Renovasjon - Representantskapet
Møtested:	Innherrred Renovasjon, Mule
Dato:	18.11.2022
Tid:	09:00

Faste medlemmer som møtte:		
Navn	Funksjon	Reprenterere
Ole Morten Balstad	Leder	Selbu
Tanja Fuglem	Medlem	Selbu
Trond Høseth	Medlem	Malvik
Kristin Guldberg	Medlem	Malvik
Anita Ravlo Sand	Medlem	Levanger
Robert Svarva	Medlem	Levanger
Ole Hermod Sandvik	Medlem	Stjørdal
Per Erik Moen	Medlem	Stjørdal
Trond Bjørken	Medlem	Inderøy
Pål Sverre Fikse	Medlem	Verdal
Knut Snorre Sandnes	Medlem	Verdal
Jorunn Dahling	Medlem	Verdal
Jens Arne Kvello	Medlem	Tydal

Faste medlemmer som ikke møtte		
Navn	Funksjon	Reprenterere
Eli Arnstad	Medlem	Stjørdal
Brit R. Aune	Medlem	Malvik
Per Olav Gilstad	Medlem	Levanger
Kjersti Kjenes	Nestleder	Meråker
Ida Stuberg	Medlem	Inderøy
Frode Revhaug	Medlem	Frosta

Varamedlemmer som møtte:		
Navn	Møtte for	Reprenterere
Per Walseth	Brit R. Aune	Malvik
Leif Inge Paulsen	Per Olav Gilstad	Verdal
Anne-Karin Langsåvold	Kjersti Kjenes	Meråker
Petter Vesterås	Ida Stuberg	Inderøy
Kari Ydsti Presthus	Frode Revhaug	Frosta

This document is electronically sealed and contains electronic signatures

Fra styret møte:		
Navn	Funksjon	
Ole Tronstad	Styreleder	
Therese Troset Engan	Nestleder	

Fra administrasjonen møte:	
Navn	Stilling
Geir Tore Leira	Adm.dir.
Unni Storstad	Økonomisjef
Øyfrid S. Knudsen	Kommunikasjonsrådgiver

I tillegg var Kristin Stornes fra Trøndelag revisjon AS til stede i møtet.

Saksnr	Innhold
	Registrering av frammøte
PS 10/22	Godkjenning av innkalling og sakliste
PS 11/22	Valg av 2 representanter til å signere protokoll
PS 12/22	Investeringsplan 2023-2026
PS 13/22	Økonomiplan Innherred Renovasjon IKS 2023-2026
PS 14/22	Investeringsbudsjett for 2023
PS 15/22	Driftsbudsjett 2023

This document is electronically sealed and contains electronic signatures

Opprop: 18 av 19 representanter er til stede.

Leder i representantskapet Ole Morten Balstad ledet møtet.

PS 10/22 Godkjenning av innkalling og sakliste

VEDTAK:

Representantskapsmøtet godkjenner innkalling og sakliste.

PS 11/22 Valg av 2 representanter til å undertegne protokoll

VEDTAK:

Trond Hoseth og Jens Arne Kvello velges til å undertegne protokoll.

Før øvrige saker orienterte styreleder og administrasjon om status for selskapet,

- drift, HMS og avfallsmengder.
- Endring i avfallsforskriften
- Bærekrafts rapportering
- Åpenhetsloven
- Strategi bransjeorganisasjon Avfall Norge
- ReIT Samarbeidet i Region
- Sesam Ressurs
- Miljøtiltak I IR
- Driftsrapport pr 3. kvartal 2022

Styreleder tok opp saksbehandling fra representantskapet til kommunestyre, og viktigheten av at representantene orienterer egen organisasjon om representantskapets behandling.

Innspill fra representantskapet

Leder påpeker at medlemmene er talerør inn til sine kommuner og ambassadører for selskapet.

Medlemmene ønsker endringsoversikter for selskapsavtaler o.l. Det er krevende å følge med på hva som er endret. Det samme gjelder økninger i gebyrer, ha med sammenligninger med tidligere år.

Det ble etterlyst skriftlig info, nyhetsbrev e.l. i tillegg til protokoll. Streaming av møtene ble foreslått, men konkludert med som lite egnet.

This document is electronically sealed and contains electronic signatures

PS 12/22 Investeringsplan 2023-2026

Styreleder Ole Tronstad innledet til sakene, med henvisning til strategi og mål for selskapet.

Ved styrebehandling av budsjett for 2023 gjorde styret følgende vedtak:

Styret ber administrasjonen øke fokuset på kostnader og effektiviserende tiltak, samtidig som målene fastsatt i selskapets strategiplan opprettholdes

Økonomisjef Unni Storstad la fram forslag til investeringsplan 2023-2026, med en totalramme på NOK 152.150.000. Investeringene er i hovedsak bygninger, kjøretøy, maskiner, innsamlingsenheter og gjenvinningsstasjoner. Reinvesteringer utgjør 71 775 mill.

Gjeldende investeringsplan ble vedtatt i representantskapet 08.12.2021. Denne investeringsplanen har en totalramme på NOK 153 525 for perioden 2022-2025.

I forslag til ny investeringsplan er det videreført planlagte investeringer i perioden 2023-2025. Det er i tillegg lagt inn investeringer for 2026.

VEDTAK:

Framlagte forslag til investeringsplan med totalramme på kr 152.150.000 for perioden 2023-2026 legges til grunn for arbeidet med økonomiplan 2023-2026 og budsjett 2023.

PS 13/22 Økonomiplan Innherred Renovasjon IKS 2023-2026

Økonomisjef Unni Storstad presenterte saken.

Innherred Renovasjon IKS skal utarbeide økonomiplan i samsvar med § 20 i Lov om Interkommunale Selskap. I forslag til økonomiplan er investeringsplan og dagens kostnadsnivå, renteprognooser og SSBs prognoser lagt til grunn. Jo lenger fram i tid, jo mer usikkerhet er knyttet til tallene.

Innspill fra representantskapet

Mer utjevning av gebyret ut over årene vil være mer forutsigbart for innbyggerne. Man ønsker ikke gebyrer som går opp og ned. Styret har vurdert muligheten for mer utjevning, men på grunn av usikkerheten for at gebyret kan bli enda høyere framover er det for risikabelt.

VEDTAK:

Økonomiplan for 2023 – 2026 med en investeringsramme for selvkostområdet husholdningsrenovasjon inkludert hytte- og fritidsrenovasjon på kr. 123.645.000 godkjennes.

PS 14/22 Investeringsbudsjett for 2023

Økonomisjef Unni Storstad presenterte saken.

Investeringsbudsjettet for 2023 omhandler investeringer for hele virksomheten i selskapet.

VEDTAK:

1. Det fremlagte investeringsbudsjett for 2023 med en investeringsramme på kr 33.400.000 vedtas.
2. Styret gis fullmakt til å foreta låneopptak til finansiering av vedtatte investeringer i Innherred Renovasjon IKS.

This document is electronically sealed and contains electronic signatures

PS 16/22 Driftsbudsjett 2023

Økonomisjef Unni Storstad presenterte saken, og la bl.a. fram bakgrunnsinformasjon om risiko, gebyrsammenligning, effektivisering og økte personalkostnader. Bemanning er økt, men dette skal bidra til effektivisering og økt inntjening. Administrasjonen kom med eksempler på dette: Ekstra ressurser på verksted bidrar til mer driftstid på biler.

Innspill fra representantskapet

Selskapet drives godt, og det er forståelse for at effektivisering ikke nødvendigvis betyr nedbemanning, men heller motsatt. Det er viktig at slik økt bemanning kommuniseres godt, og kanskje bør en vurdere om det er mulig å utsette noen av de nye ansettelsene.

Representantskapet påpeker at det er viktig at medlemmene har gode argumenter klare når spørsmålene kommer fra egne kommuner. De etterspør god informasjon fra selskapet som kan brukes i slike situasjoner. I tillegg er det viktig at selskapet har god dialog med kommunene.

Gebyroversikten: Den relative økningen er større for de laveste gebyrene, eks fritidsrenovasjon liten øker 14 %, fritidsrenovasjon medium 6 %.

VEDTAK:

1. Det framlagte forslag til budsjett med et overskudd på 2.186.800 for Innherred Renovasjon IKS for året 2023 vedtas.
2. Kommunene må i henhold til forurensningslovens § 34 vedta renovasjonsgebyrene for husholdningsrenovasjon og hytte/fritidsrenovasjon til inndekning av følgende kostnader for Innherred Renovasjon IKS:

	Kostnader 2023	Andel av kostnadene
HUSHOLDNINGSRENOVASJON		
Behandling	38 705 517	28,20 %
Avskrivninger/beregnete kapitalkostnader	7 164 109	5,22 %
Transport	40 355 900	29,40 %
Eiendomsforvaltning	14 330 900	10,44 %
Felleskostnader (administrasjon-kundesenter-informasjon)	13 542 000	9,87 %
Gjenvinningsstasjoner	21 361 400	15,56 %
Serviceavdeling	1 801 274	1,31 %
	137 261 100	100,00 %
RESULTAT	-400 000	

	Kostnader 2023	Andel av kostnadene
HYTTERENOVASJON		
Behandling	2 677 950	18,76 %
Avskrivninger/bregnede kapitalkostnader	830 912	5,82 %
Transport	5 041 582	35,32 %
Eiendomsforvaltning	2 761 900	19,35 %
Felleskostnader (administrasjon-kundesenter-informasjon)	816 700	5,72 %
Gjenvinningsstasjoner	1 993 900	13,97 %
Serviceavdeling	150 106	1,05 %
	14 273 050	100,00 %
RESULTAT	-313 550	

Kostnadene foreslås dekket inn med følgende priser, tillegg og rabatter. Prisene gjelder for alle deltagerkommuner. Eventuelle kommunespesifikke kostnader som skal dekkes inn må foreslås og vedtas av den enkelte kommune. Kostnaden dekkes inn som et tillegg til prisberegning foreslått av Innherred Renovasjon IKS. Alle typer abonnement gis adgang til rabatt for samarbeid, med unntak av hytte/fritidsrenovasjon.

This document is electronically sealed and contains electronic signatures

Prisberegning TOTAL 2023		
	Gebyr	Inkl.mva
ABONNEMENT pr.boenheter		
70 liter restavfall / Mini rest	2 473	3 092
140 liter restavfall / Liten rest	3 433	4 291
240 liter restavfall / Medium rest	4 303	5 379
360 liter restavfall / Stor rest	5 789	7 236
TILLEGG		
Ukentlig tømming restavfall / papir	480	600
14 dager tømming restavfall / papir	240	300
Henting dunk / 10-30 meter	480	600
Kjøring privat veg	600	750
Ikke utført kildesortering	600	750
Bytte / innhenting av dunker / end. AB	420	525
RABATTER		
Framsetting av dunken på tømmedag	180	225
Samarbeid > 31 boenheter	540	675
Samarbeid 10-30 boenheter	360	450
Samarbeid 2 - 9 boenheter	180	225
Alternativ behandling org.	180	225
Varmkompostering	180	225
Sesongrenovasjon (avtales i prosjektsammenheng):		
140 liter restavfall / Liten rest <i>pr mnd</i>	229	286
240 liter restavfall / Medium rest <i>pr mnd</i>	287	359
360 liter restavfall / Stor rest <i>pr mnd</i>	386	482
NEDGRAVDE OG BUNNTØMTE		
Bunntømte Liten	3 124	3 905
Bunntømte Medium	3 914	4 892
Bunntømte Stor	5 266	6 582
Nedgravde løsninger med adgangskontroll	3 827	4 784
Nedgravde løsninger	3 427	4 284
Ekstratømming nedgravde	1 600	2 000
HYTTE/FRITIDSRENOVASJON		
Fritidsrenovasjon liten :		
Hytter 2 km luftlinje kjørbare sommerveg (personbil)	626	782
Under 30 m2 + mindre selveierenheter under 30 m2	626	782
Fritidsrenovasjon spikertelt :		
Campingvogner (mer enn 4 mnd pr. år.)	1 005	1 219
Fritidsrenovasjon medium :		
Selveierenheter over 30 m2 + hytter 30 - 200m2	1 316	1 525
Fritidsrenovasjon stor :		
Selveierenheter/hytter > 30 m2 utleie	1 891	2 150
Hytter over 200 m2 bebygd grunnaleal	1 891	2 150
Forsøpling av returpunkt	1 600	2 000

3. Differensieringsregelverk samt tjenestebeskrivelse for husholdningsrenovasjon og hytte- og fritidsrenovasjon for 2023 vedtas i tråd med gebyrforslaget.

This document is electronically sealed and contains electronic signatures

4. Forslag til priser for transport og behandling av slam i eierkommunene, Selbu, Malvik, Meråker, Levanger, Verdal, Inderøy og Frosta samt Tydal kommune til inndekning av følgende kostnader:

	Kostnader 2023	Andel av kostnadene
SLAM		
Varekostnad inkl. behandling	11 400 000	43,18 %
Avskrivninger/beregnete kapitalkostnader	3 749 441	14,20 %
Lønnskostnader	4 738 400	17,95 %
Annen driftskostnad	2 818 290	10,68 %
Felleskostnader (administrasjon-kundesenter-informasjon)	2 342 400	8,87 %
Eiendomsforvaltning	900 000	3,41 %
Serviceavdeling	450 319	1,71 %
	26 398 850	100,00 %
RESULTAT	-464 650	

Det foreslås priser for 2023 som følger:

Avgifter tømming slam 2023	Eks. mva	Inkl. mva
Årlig avgift pr. boenhet tilknyttet slamavskiller	kr 1 577	kr 1 971
<i>Avgiften dekker årlig tømming av små tanker (under 4 m³ tilgjengelig volum pr boenhet) og tømming annethvert år for store tanker (opp til 7 m³)</i>		
Årlig avgift pr. boenhet tilknyttet minirensanlegg	kr 1 577	kr 1 971
<i>Avgiften dekker årlig tømming av små rensanlegg (under 4 m³ tilgjengelig volum pr boenhet) og tømming annethvert år for store rensanlegg (opp til 7 m³ tilgjengelig volum pr boenhet)</i>		
Årlig avgift pr. hytte / fritidsbolig tilknyttet slamavskiller	kr 674	kr 843
<i>Avgiften dekker tømming 3. hvert år</i>		
Tømming store slamavskillere over 7m³ tilgjengelig volum pr boenhet	kr 700	kr 875
<i>Avgift etter antall m³ tømt</i>		
Tømming tette tanker (helårsbolig og hytte / fritidsbolig)	kr 403	kr 504
<i>Avgift etter antall m³ tømt</i>		
Rabatt pr. boenhet pr. år	-kr 240	-kr 300
<i>Rabatt for samarbeid når flere går sammen om slamavskillere/minirensanlegg under 7 m³ tilgjengelig volum pr boenhet. Gjelder både helårsboliger og hytte/fritidsboliger</i>		
Timing/Bomtur	kr 1 584	kr 1 980

This document is electronically sealed and contains electronic signatures

Levanger, .11.22

Trond Hoseth

Jens Arne Kvello

Ole Morten Balstad

Møteleder

This document is electronically sealed and contains electronic signatures

Document Checksum: XrGkliCnxW4jUO5I1cn1cHVuqP02MZIOMGseeagPibQ=

Referatsaker

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Meråker kommune

Møtedato

09.02.2023

Saknr

06/23

Saksbehandler Karoline Lorentzen

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 23/30 - 2

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar referatsakene til orientering.

Vedlegg

Artikkel Kommunal rapport - Det rette må være at fritatt likevel deltar i møtet

Artikkel Kommunal rapport - Rett til fri, men ikke med lønn

KS-Veileder for bruk av sosiale medier i kommunen

Sekretariatets timeleveranse i 2022

Saksopplysninger

Kontrollutvalget har fått følgende dokumenter som referatsaker:

- Artikkel i Kommunal rapport: Det rette må være at fritatt likevel deltar i møtet
- Artikkel i Kommunal rapport: Rett til fri, men ikke med lønn
- KS - SoMe-veileder
- Sekretariatets timeleveranse 2022

Det rette må være at fritatt likevel deltar i møtet

Kommunal Rapport 28.11.2022, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Hva skjer når den som har meldt forfall likevel møter opp?

SPØRSMÅL: Ett medlem av et utvalg har meldt forfall til et møte. Også første varamedlem melder forfall, og andre varamedlem bli innkalt. Før møtet begynner dukker imidlertid første varamedlem opp og sier at han likevel vil delta. Utvalgets leder mener at det kan han ikke når han har meldt forfall. Hva er riktig her?

SVAR: I kommuneloven [§ 7–10](#) er det en bestemmelse om at «Varamedlemmer skal så langt som mulig innkalles i den nummerordenen de er valgt». Det kan være nærliggende å forstå dette slik at møteplikt og møterett da ligger på den som er innkalt.

Mot dette står imidlertid bestemmelsen i [§ 8–1](#) om plikt for medlem av folkevalgt organ til å møte hvis hun ikke har «gyldig forfall». Denne regelen gjelder klart nok også for varamedlemmer, og når første varamedlem møter opp, har han klart nok ikke gyldig forfall.

Jeg vil derfor mene at det rette må være at første varamedlem deltar i møtet, selv om dette kan være ergerlig for varamedlemmet som møtte opp helt forgjeves. Men her er det nok rom for ulike meninger.

Rett til fri, men ikke med lønn

Kommunal Rapport 21.11.2022

Arbeidsgiver vil ikke gi folkevalgt fri med lønn til å delta i møter i forliksrådet eller i et kommunalt selskap. Kan arbeidstaker be om frikjøp?

SPØRSMÅL: En folkevalgt er valgt som kommunestyrets representant i styret i et kommunalt heleid aksjeselskap og som medlem av forliksrådet. Styremøtene foregår på dagtid og hun er tilsatt i en privat bedrift der arbeidsgiver ikke vil gi henne fri med lønn i den tiden hun bruker i disse vervene. Godtgjøring for vervene gis i utgangspunktet av bedriften og forliksrådet selv. Kan hun be om frikjøp fra sitt arbeidsforhold som tilsatt for den tid hun bruker i disse vervene?

SVAR: I [kommuneloven § 8-2](#) er fastslått en rett for folkevalgte til fri fra arbeid når «det er nødvendig på grunn av møteplikt i kommunale eller fylkeskommunale folkevalgte organer». Dette avskjærer ikke arbeidsgiver fra å foreta trekk i lønnen for fravær fra arbeidet, men i [§ 8-3](#) tredje avsnitt har vi en bestemmelse om krav på erstatning for tapt inntekt «fordi han eller hun har et kommunalt eller fylkeskommunalt tillitsverv».

I [§ 8-5](#) har vi så en bestemmelse om adgang for kommunestyret til å vedta at det skal gis «én fast godtgjøring i stedet for dekning av tapt inntekt». Dette er bare noe kommunestyret *kan* vedta, som en oppgjørsmåte overfor den folkevalgte i stedet for erstatning etter [§ 8-3](#).

Dette er en modell som jeg tror vil være svært vanskelig å bruke i denne sammenheng. Den forutsetter at det oppstår et inntektstap for den folkevalgte som kan fastsettes med rimelig grad av nøyaktighet, og det er det ikke her.

I [domstolsloven § 57](#) er fastsatt at *forliksrådsmedlemmer* velges av kommunestyret etter reglene om valg i kommuneloven. Dette er et verv det er plikt til å ta imot og fungere i. Bare den som ikke bor i kommunen, kan nekte å ta imot valg ([domstolloven § 56](#), siste avsnitt). Forliksrådene er imidlertid ikke kommunale organer, jf. opplistingen i [§§ 5-1](#) og [5-2](#), der disse ikke nevnes. I tvistelovforskriften (FOR-2007-12-21-1605, jf. [domstolsloven § 27](#) fjerde avsnitt) [§ 2](#) er det derimot fastsatt at medlemmene får en statlig godtgjøring for hver sak som fremmes for forliksrådet, eventuelt etter bestemmelse av departementet som en fast årlig godtgjøring.

Møteplikt i forliksrådet må anses som «gyldig forfall» etter [kommuneloven § 8-1](#) første avsnitt, og vil gå foran møteplikt i kommunalt folkevalgt organ. Det blir dermed ikke spørsmål om noe tap i denne godtgjøringen på grunn av verv som folkevalgt i kommunen. Forliksrådet kan i særlige tilfeller utbetale inntil kr 750 pr. dag til medlemmer til dekning av tapt arbeidsfortjeneste.

Et styreverv i et aksjeselskap er heller ikke et kommunalt verv, selv om selskapet er fullstendig kommunalt eid. Det er ingen regler om plikt til å ta imot valg til styret eller om møteplikt i møter der, men det ligger i aksjelovens regler om forvaltningen av selskapet og styrets tilsynsansvar at det enkelte styremedlem vil kunne bli holdt rettslig eller økonomisk ansvarlig om hun forsømmer sitt virke der.

Det er derfor nærliggende å anta at deltakelse i styremøte vil være lovlig forfall fra møte i folkevalgt organ. Det betyr at det er lite aktuelt å se redusert styrehonorar som inntektstap som skal erstattes av kommunen, og at det i alle fall vil være ganske umulig å dekke slikt tap ved å regne det inn i en frikjøpsavtale knyttet til dette vervet.

Veileder for bruk av sosiale medier i kommunen

Foto: Adobe Stock

Innhold

1.	Innledning	4
1.1	Avgrensninger	5
1.2	Behov for vurderinger	5
2.	Systematisk beskrivelse av behandlingen	8
2.1	Formål	8
2.2	Art, omfang og sammenheng	8
3.	Informasjonssikkerhet	12
4.	Ansvarsforhold	14
4.1	Felles ansvar	14
4.2	Ordning ved felles behandlingsansvar	15
4.3	Etiske vurderinger	15
5.	Behandlingsgrunnlag	18
5.1	Berettiget interesse	18
5.2	Utøvelse av offentlig myndighet	19
5.3	Forholdet til annet relevant regelverk	20
6.	Overføring til utlandet	22
7.	Risiko for de registreres rettigheter og friheter	24
8.	Prosess og forankring i ledelsen	26
	Vedlegg	29

Om veilederen

Offentlige myndigheters tilstedeværelse i sosiale medier er blitt aktualisert og problematisert av både Datatilsynet, Teknologirådet og Personvernkommisjonen det siste året. KS har i den forbindelse fått mange henvendelser fra kommuner som ønsker bistand til å ta forsvarlige valg knyttet til om de kan bruke sosiale medier, og eventuelt hvordan sosiale medier kan brukes på en måte som innebærer minst mulig risiko.

KS Fagråd for personvern og informasjonssikkerhet har derfor laget en veileder for bruk av sosiale medier som er tilpasset kommuner. Når KS velger å gjøre dette, er premisset at KS mener det er et visst handlingsrom når det gjelder bruk av sosiale medier innenfor rammene av regelverket. Samtidig vil KS understreke at det legges til grunn at risikoen for de registrertes rettigheter og friheter er høy ved bruken av mange sosiale medier. Dette betyr at kommuner må være aktsomme dersom de velger å være til stede på denne typen plattformer og sette av nødvendige ressurser til å følge opp bruken.

For visse tjenesteområder i kommunen fraråder KS bruk av sosiale medier. Dette gjelder bruk av sosiale medier på tjenesteområder hvor kommunens tilstedeværelse vil medføre en høy risiko for at det vil kommuniseres svært personlig informasjon om innbyggere. Eksempler på slike

tjenesteområder er rusomsorg, barnevern osv. Sosiale medier bør bare vurderes for ren informasjonsvirksomhet, og ikke som et verktøy som kan minne om eller assosieres som «saksbehandling» eller meningsutveksling.

I store plattformer som Facebook, Tik Tok, Twitter med mer vil det kunne være vanskelig for kommunen til å inngå gjensidige avtale, eller kunne kommunisere med leverandøren av sosiale media plattformen. Som en tommelfingerregel kan man si at kommunen bør være svært påpasselig med å ta i bruk sosiale media hvis informasjon som skal kommuniseres ikke kan vurderes under kategorien ren informasjonsvirksomhet.

I denne veilederen finner kommuner hjelp til å komme i gang med de vurderingene som må gjøres før sosiale medier tas i bruk og hva disse vurderingene består av. Veilederen angir flere relevante momenter som bør inngå i vurderingene, men den er ikke uttømmende. Hvert tilfelle må vurderes konkret, og kommunen må ta i betraktning alle forhold som er relevant og påvirker risikoen i det konkrete tilfellet. Veilederen kan brukes uavhengig av risikonivå.

KS Fagråd for informasjonssikkerhet og personvern

1. Innledning

Kommunens bruk av sosiale medier (SoMe) innebærer behandling av personopplysninger. Dette betyr at kommunen er ansvarlig for at det skjer i samsvar med personvernregelverket.

KS fagråd for informasjonssikkerhet og personvern har laget denne veiledningen for bruk av sosiale medier i kommuner. Veiledningen retter seg mot alle virksomheter i kommunene, og gir en innføring i både regelverket som gjelder og hvilke vurderinger den enkelte virksomhet må gjennomføre før sosiale medier tas i bruk. Hensikten er å gi en forenklet gjennomgang, og på en kortfattet måte, forklare hvilke vurderinger som må gjøres før sosiale medier kan tas i bruk. Veiledningen lister også opp en rekke momenter innenfor aktuelle områder, som kan være relevante når dere vurderer om sosiale medier skal tas i bruk.

Når dere har lest denne veilederen bør dere enkelt kunne:

- Lage en prosess for vurdering i egen virksomhet før sosiale medier tas i bruk.
- Ta stilling til personvernrisiko ved bruk av sosiale medier.
- Identifisere risikoreduserende tiltak knyttet til bruk av sosiale medier.

- Ta i bruk av sosiale medier på en forsvarlig måte.

En del av teksten i denne veiledningen hentes fra juridisk vurdering om personvern ved virksomhetens bruk av sosiale medier fra Oslo kommune (vedlegg 1) og et eksempel på personvernkonsekvensvurdering fra Asker kommune (vedlegg 2). Det presenteres også et eksempel på hvordan en kan foreta etiske vurderinger av ulike handlingsalternativer ved bruk av sosiale medier (vedlegg 3). Eksempelet er basert på Øyvind Kvalnes bok med tittelen «Digital Dilemmas» (2020).

For oversikt over vurderingsmomenter ved gjennomføring av personvern vurderinger, se vedlegg 4.

Risikoscenariene som presenteres i vedlegg 5, tar utgangspunkt i utviklingen av en risikobank i regi av Foreningen kommunal informasjonssikkerhet (KINS) og som vi har tilpasset til bruk i forbindelse med sosiale medier. For et eksempel på oversikt over

risikoscenarier for bruk av Facebook fra Gjøvik-regionen, se vedlegg 6.

Veilederen har vært distribuert til et begrenset antall kommuner som har fått mulighet til å komme med innspill. I tillegg har KS Advokatene og kommunikasjonsavdelingen i KS gitt innspill. Området er under utvikling og KS Fagråd for informasjonssikkerhet og personvern mottar gjerne innspill som kan gjøre veileder enda bedre.

1.1 Avgrensninger

Veiledningen handler om bruk av sosiale medier generelt, og retter seg ikke mot spesifikke tjenester eller plattformer. Veiledningen gjelder i all hovedsak vurderinger knyttet til personvernregelverket, selv om noen andre regelverk omtales der disse er relevante.

Denne veiledningen omfatter sosiale medier som 1) brukes som en kommunikasjonskanal rettet mot innbyggerne, 2) som brukes for å nå virksomhetens definerte formål, 3) og som er eid og driftet av en tredjepart.

Eksempler vil være Facebook, Twitter, Snapchat, Instagram, YouTube, Vimeo, Workplace, LinkedIn osv.

Veiledningen tar utgangspunkt i at kommunen har behov for ulike kommunikasjonsplattformer for å nå ut til innbyggere og andre interessenter generelt, og tar ikke for seg spesifikke målgrupper. Det er viktig å påpeke at det kan gjelde strengere regler for kommunikasjon med målgrupper definert som «sårbare», som for eksempel barn, pasienter eller brukere av sosiale tjenester. Dette er risikofaktorer som virksomhetene må være oppmerksomme på, og må vurdere om de er aktuelle for dem.

1.2 Behov for vurderinger

Alle virksomheter i kommunen som tar i bruk SoMe som kommunikasjonskanal må forsikre seg om at personvernregelverket etterleves. Dette er en del av kommunes ansvar som behandlingsansvarlig for behandling av personopplysninger i SoMe. Nærmere om kommunens rolle som behandlingsansvarlig, se kapittel 4.

Målet med bruk av SoMe kan være å innfri kommunens lovfestede plikt til aktivt å informere innbyggere.

I de tilfellene hvor kommunen initierer en behandling av personopplysninger som innebærer en *behandlingene*¹. er kommunen forpliktet til å gjennomføre en vurdering av personvernkonsekvenser i tråd med krav i personvernforordningen art. 35. Personvernkonsekvensvurderingene som gjøres vil bidra til at virksomhetene kan dokumentere at de har etterlevd personvernregelverket. Ett vanlig karaktertrekk ved SoMe er at algoritmene i programvaren er utviklet nettopp for å forutsi brukerens personlige preferanser og interesser, samt å plassere brukere innenfor gitte kategorier basert på deres interaksjon på plattformen. Dette er karaktertrekk som kan innebære høy risiko.

Kommuner vil bruke SoMe på ulike måter og behandle ulike typer personopplysninger der, så risiko vil nødvendigvis også bli ulik. I tillegg har SoMe ulike innstillinger eller muligheter for tilpasninger. Dette

har betydning for risiko. Hvor omfattende og på hvilket nivå risikoen kan være, vil også avhenge av den konkrete behandlingen og omfanget av behandlingen. Ulike SoMe vil også utvikles over tid. Vi har ikke kartlagt alle SoMe og kan derfor ikke utelukke at det kan være tilfeller der bruken ikke vil medføre høy risiko. Derfor anbefales det å gjennomføre en innledende vurdering for å kartlegge behandlingen og risikonivå. Vi vil understreke at selv om bruken ikke vil medføre høy risiko, skal personvernregelverket etterleves og alle de registrertes rettigheter og friheter skal uansett innfris.

I tråd med Datatilsynets anbefaling om å gjøre en vurdering av personvernkonsekvenser i de tilfellene der det er usikkert om det er nødvendig, så anbefaler KS at kommunene gjennomfører dette fordi det er et nyttig verktøy for å sikre at personvernforordningen blir fulgt. I denne veiledningen beskrives hva en slik vurdering består av, og der det passer tas det inn momenter i vurderingen som er spesielle, sett fra et kommuneperspektiv.

¹ Personvernforordningen art. 26.

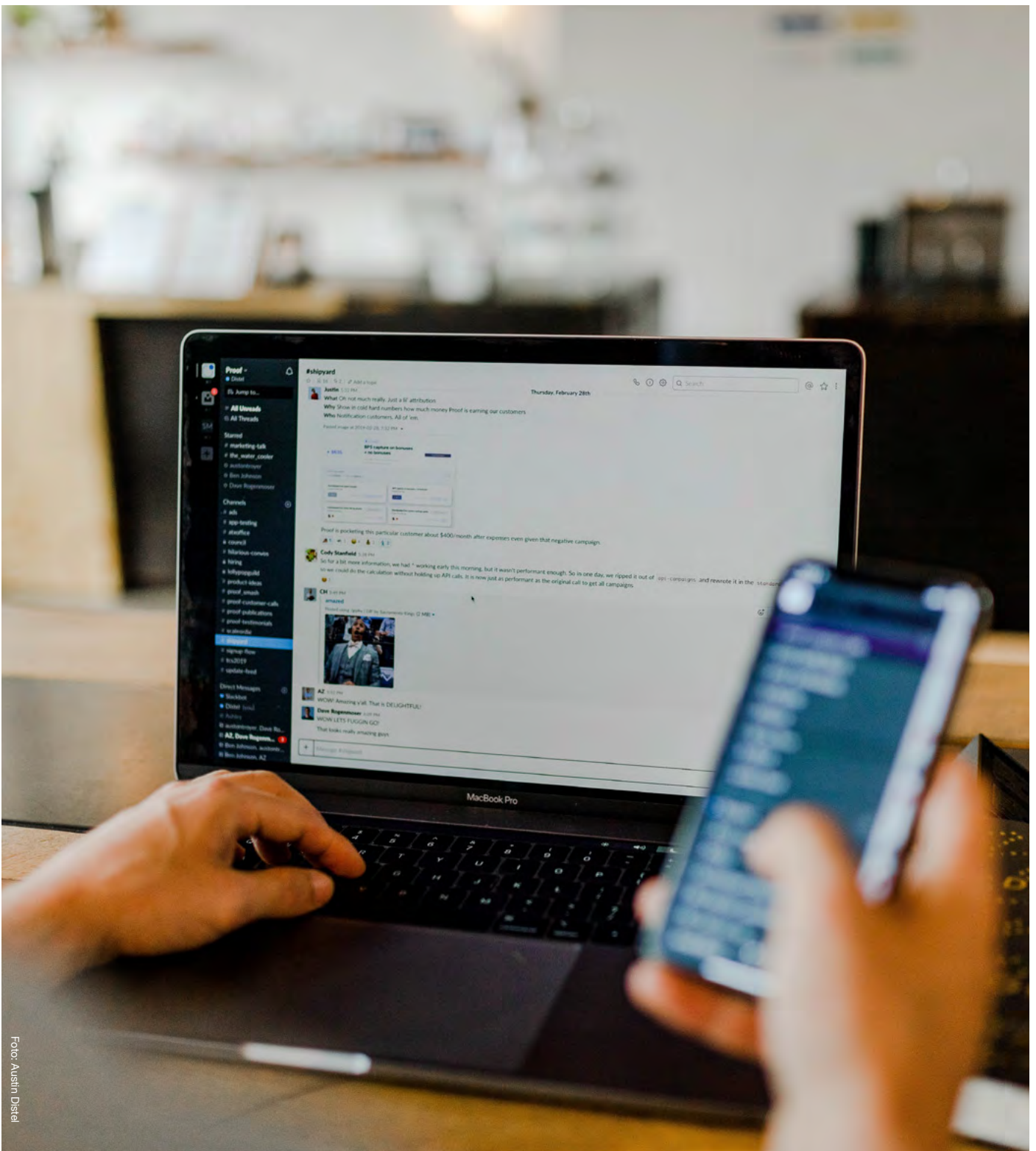

Foto: Austin Distel

2. Systematisk beskrivelse av behandlingen

I en systematisk beskrivelse skal kommunen redegjøre for hvilke(t) SoMe det er aktuelt å ta i bruk, hvordan personopplysninger behandles i SoMe, hva de(t) skal brukes til, hvem som er målgruppen, osv. Kommune skal kunne dokumentere at de har oversikt over hvordan personopplysninger behandles som konsekvens av at kommunen tar i bruk SoMe, og sørge for at beskrivelsene som er gjort er komplette og tydelige.

2.1 Formål

Mange kommuner bruker SoMe som supplement til andre kommunikasjonskanaler. Målet med bruk av SoMe kan være å innfri kommunens lovfestede plikt til aktivt å informere innbyggere, og sørge for at informasjonen de trenger for å orientere seg om kommunens tjenester er så lett tilgjengelig som mulig.

2.2 Art, omfang og sammenheng

Art

Med behandlingens art mener vi en beskrivelse av hva som karakteriserer behandlingen. Her beskriver vi blant annet hvordan personopplysninger skal samles inn, lagres og brukes, hvem som får tilgang, hvem det behandles opplysninger om osv.

Her bør man være nokså spesifikk når det gjelder hvilken funksjonalitet man bruker i det enkelte SoMe. Et eksempel kan være beskrivelsen av

funksjonaliteten «like» i Facebook, kommentarfelt og funksjonaliteten «Sideinnsikt», se personvern-konsekvensvurdering av Asker kommune s. 4-5.

Omfang

Med omfang mener vi antall registrerte, volum av opplysninger, lagringstid og geografisk omfang. Vi beskriver her blant annet antall personer som berøres, hvilken type opplysninger som behandles, samt mengden av slike opplysninger.

Antall registrerte som omfattes av behandlingen avhenger av hvor mange man antar vil besøke og eventuelt samhandle med kommunens side på SoMe. For å gjøre et slikt anslag kan erfaring fra andre kommuner eller statistikk fra Ipsos eller Norsk mediebarometer fra SSB være nyttig.

Personopplysningene som behandles som følge av at kommunen har en side på SoMe er av ulik

karakter. Den mest åpenbare behandlingen er at det er synlig hvem som er interessert i å følge kommunen, hva disse personene eventuelt har gitt uttrykk for at de liker av innlegg og eventuelle kommentarer de skriver selv.

Når kommunen bruker SoMe har den normalt ingen intensjon om å samle inn særlige kategorier av personopplysninger (for eksempel helseopplysninger), men samtidig kan ikke kommunen garantere at ikke følgerne selv publiserer informasjon om seg selv som direkte eller indirekte sier noe om helse, politisk oppfatning osv. Her bør man si noe om risikoen for at dette skal skje. Sannsynligheten for at det kan komme frem helseopplysninger avhenger også av hvilke tjenester i kommunen som bruker SoMe.

Kommunen bør synliggjøre de avveiningene som er gjort med hensyn til både de positive sidene

ved SoMe (for eksempel nå mange raskt og skape engasjement) og de negative sidene (engasjement i negativ retning og uhensiktsmessig utlevering av personlige meninger).

Sammenheng

Med sammenhengen opplysningene behandles mener vi hva slags relasjon man har til personene det behandles opplysninger om og hva slags forventninger disse vil ha.

I en vurdering av personvernkonsekvenser er det viktig å tydeliggjøre i hvilken sammenheng behandlingen finner sted, fordi dette har stor betydning for i hvilken grad behandlingen er forutsigbar for den registrerte.

Når det gjelder behandling av personopplysninger som en konsekvens av bruk av SoMe er det viktige spørsmålet om det er ny teknologi eller innovativ

Foto: Christin Hume

teknologi som aktualiseres. Det er kjent at de fleste tilbydere av SoMe bruker og utvikler algoritmer for å analysere informasjon om brukerne. Denne informasjonen gir ny innsikt om disse brukerne som kan være nyttig i et kommersielt perspektiv.

Her er det relevant å trekke frem følgende:

I hvilken grad man mener et SoMe og dets egenskaper er kjent for innbyggerne (for eksempel hvor lenge SoMe har vært i bruk og om teknologien har vært gjenstand for debatt).

I hvilken grad SoMe selv gjør tilgjengelig informasjon om sin behandling av personopplysninger, hvordan de innhenter samtykke, hvordan brukeren kan endre innstillinger osv.

Kildene til personopplysningene som blir behandlet som konsekvens av at kommunen er på SoMe (den registrerte selv, analyser foretatt av SoMe, tema kommunen tar opp osv.)

Kommunens relasjon til innbyggerne – den typiske SoMe-bruker og dennes antatte kompetanse til å innhente relevant informasjon for å ha kjennskap til hvordan SoMe behandler personopplysninger. Her vil det for eksempel være av betydning om målgruppen man forsøker å nå er å regne som en sårbar gruppe. Her mener vi for eksempel blant annet barn og unge, asylsøkere, pasienter og bruker av sosialtjenester.

Kommunen bør synliggjøre de avveiningene som er gjort med hensyn til både de positive sidene ved SoMe (for eksempel nå mange raskt og skape engasjement) og de negative sidene (engasjement i negativ retning og uhensiktsmessig utlevering av personlige meninger).

3. Informasjonssikkerhet

Den tekniske IKT-sikkerheten ved behandlingen ivaretas som hovedregel av leverandøren av SoMe. Kommunen har likevel et ansvar for å forsikre seg om at leverandøren har evne og vilje til å sørge for den informasjonssikkerheten som er påkrevd etter personvernregelverket.

Kommunen bør spørre etter referanser til leverandørens forpliktelser angående organisering, fysisk og miljømessig sikring, opplæring, screening og disiplinærtiltak overfor ansatte, testing, tilgangskontroll, kommunikasjonssikkerhet, sårbarhets- håndtering og håndtering av sikkerhetshendelser. Leverandører som ikke kan ivareta og dokumentere tilstrekkelig informasjonssikkerhet bør kommunen avstå fra å inngå avtale med.

Kommunen skal ivareta informasjonssikkerheten for sin egen behandling, særlig gjennom opplæring av

ansatte, samt tilgangsstyring når det gjelder muligheten for å administrere sidene.

I store plattformer som Facebook, Tik Tok, Twitter med mer vil det kunne være vanskelig for kommunen til å inngå gjensidige avtale, eller kunne kommunisere med leverandøren sosiale media plattformen. Som tidligere nevnt, kan man som en tommelfingerregel si at kommunen bør være svært påpasselig med å ta i bruk sosiale media hvis informasjon som skal kommuniseres ikke kan vurderes under kategorien ren informasjonsvirksomhet.

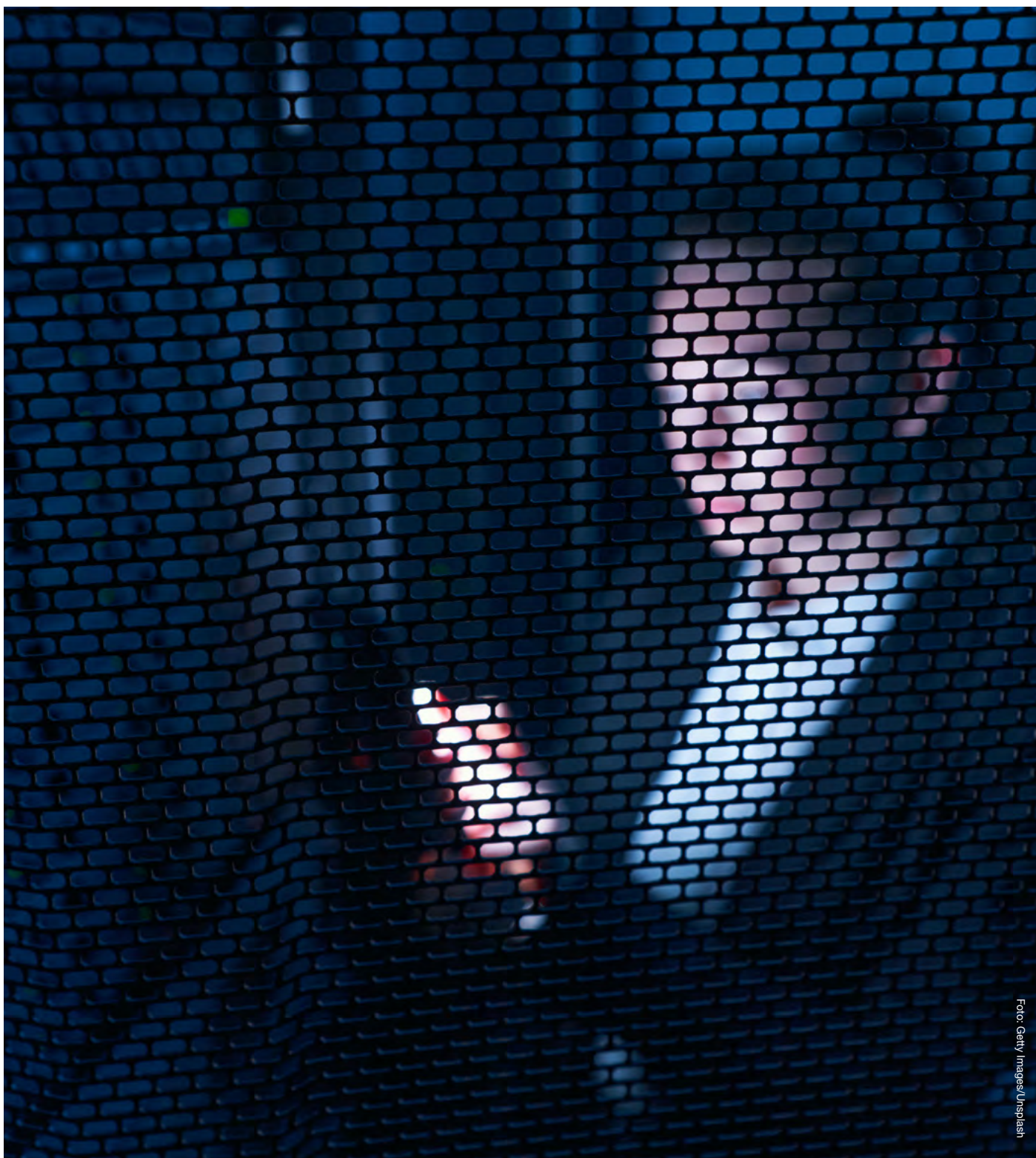

Foto: Getty Images/Unsplash

4. Ansvarsforhold

Med ansvarsforhold mener vi hvilke aktører som er involvert i behandlingen av personopplysninger og hvordan ansvarsforholdene er når det gjelder etterlevelse av personvernregelverket. Relevant informasjon her er hvilke kilder man har til informasjonen som behandles, hvem som er mottagere av informasjonen og hvem som er behandlingsansvarlig.

4.1 Felles ansvar

Vi legger til grunn i denne veiledningen at kommune og leverandøren av sosiale medier har felles behandlingsansvar. Dette er i tråd med praksis fra EU-domstolen.

Felles behandlingsansvar oppstår når to eller flere behandlingsansvarlige «i fellesskap fastsetter formålene med og midlene for behandlingene». Personvernforordningen fastsetter videre at de felles behandlingsansvarlige skal fastsette sine respektive ansvar for å oppfylle forordningen i en «ordning» seg imellom. Det er ingen formkrav til ordningen, men det er vektlagt at det er rettighetene knyttet til informasjon og innsyn som skal ha primærfokus.

Personvernrådet (EDPB) har presisert at begge de behandlingsansvarlige har et overordnet ansvar for behandlingen i sin helhet, selv om de har fordelt ansvaret seg imellom i en ordning. EU-domstolen har uttalt at felles behandlingsansvar mellom to aktører ikke fører til at den ene aktøren også blir ansvarlig for forutgående eller etterfølgende behandling som den andre aktøren alene øver innflytelse på eller har ansvaret for.

På bakgrunn av det ovennevnte anbefaler vi at hver kommune gjør en konkret vurdering av ansvarsforholdene utfra en beskrivelse av behandlingsaktiviteten(e) som kommunen og SoMe får felles behandlingsansvar for.

Felles behandlingsansvar krever at den enkelte kommune må være aktiv og forsøke å finne ut av og kartlegge hvordan leverandørene skal bruke de innsamlede personopplysningene, selv om dette kan være svært utfordrende i praksis. Det er ofte snakk om store internasjonale aktører som står bak de ulike sosiale mediene, noe som gjør det vanskelig å oppnå kontakt og få den informasjonen man trenger. For å oppfylle kravene som stilles til kommunen som behandlingsansvarlig, bør kommunen kartlegge hvordan personopplysningene sikres, hva leverandøren gjør for å etterleve og ivareta personvernprinsippene, og hvordan den enkelte registrertes rettigheter og friheter ivaretas av leverandøren.

4.2 Ordning ved felles behandlingsansvar

Personvernforordningen art. 26 fastslår altså at det skal være på plass «en ordning» mellom partene ved felles behandlingsansvar. Spørsmålet er hva denne ordningen må bestå i.

For det første er det ingen formkrav til ordningen. Det er altså ikke et krav om at dette skal være en skriftlig, fremforhandlet ordning. Videre legges det spesielt vekt på pliktene som omhandler åpenhet – altså informasjon og innsyn.

Kommunen kan legge til grunn at det viktigste med ordningen som skal være på plass er at de registrerte får den informasjonen de trenger og i et format som er lett tilgjengelig og forståelig. Det viktigste er altså at de får informasjonen, ikke hvem de får den fra.

Når kommunen velger å ta i bruk SoMe som innebærer et felles ansvar, så anbefaler vi at kommunen tar et større ansvar enn dens andel i tjenesten skulle tilsi. Det kan for eksempel bety at kommunen tar et større ansvar for informasjonsplikten, og at man strekker seg langt for å opplyse innbyggere om de problematiske sidene ved SoMe sin forretningsmodell. Det kan også være aktuelt å gi tips til hvordan innbyggere kan tilpasse sin bruk for å redusere risikoen for å bli profilert på en uheldig måte.

4.3 Etiske vurderinger

Tilstedeværelse i sosiale medier kommer som regel med en viss kostnad og kostnaden betaler aktørene i form av brukerdata. De etiske spørsmålene knyttet til å være til stede i sosiale medier er i de senere årene løftet opp av flere forskere. Cambridge Analytica skandalen bidro til å få frem utfordringsbildet for folk flest. Cambridge Analytica kombinerte data mining og dataanalyse med strategisk kommunikasjon.² Brukerdataene selskapet samlet inn ble analysert og benyttet til å sende målrettede

valgbudskap til ulike velgergrupper under Donald Trumps valgkampanje i 2016.

Når kommunen vurderer å bli en aktør i sosiale medier, må en være bevisst på utfordringene og foreta en etisk vurdering av de ulike dilemmaene som oppstår ved eventuell tilstedeværelse i sosiale medier og alternativt om man skal la være. Dersom kommunen beslutter at en ønsker å være til stede på sosiale media-plattformer, bør kommunen også gjøre en vurdering av hvilke aktiviteter en ønsker å fremme på plattformen/bruke plattformen til.

I veilederens vedlegg 3 gis det en innføring i et verktøy for etisk refleksjon som er utviklet av Einar Øverenget og Øyvind Kvalnes. Navigasjonshjulet (Kvalnes, 2020, s. 58) guider oss gjennom en etisk refleksjonsprosess innenfor seks ulike tema med tilhørende spørsmål. Står vi overfor et valg mellom mulige handlingsalternativer vil disse temaene og spørsmålene hjelpe oss til å foreta en beslutning basert på en saklig begrunnelse.

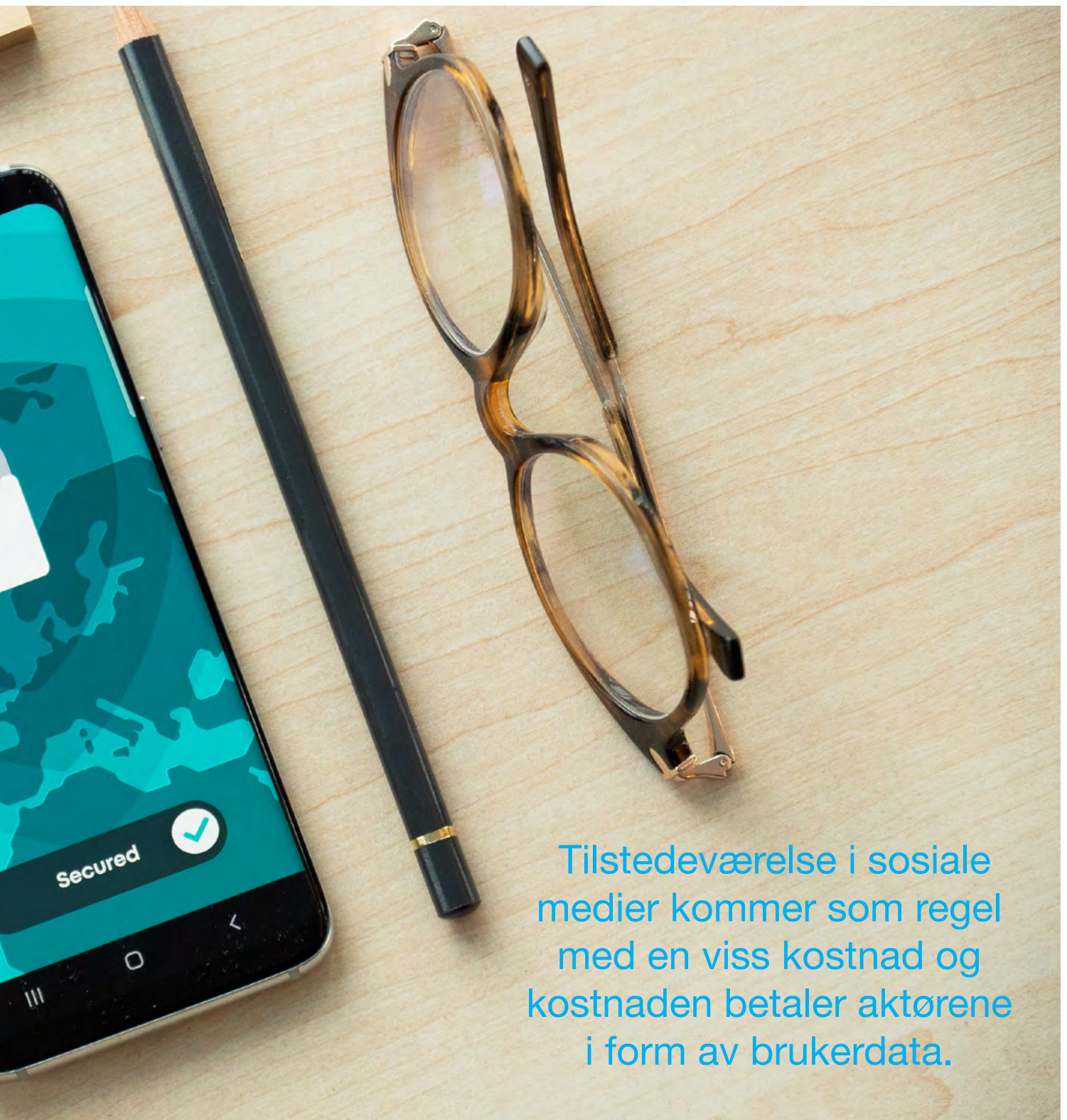
I boken «Digital Dilemmas Dilemmas – Exploring Social Media Ethics in Organizations» har Kvalnes (2020) identifisert fem typiske dilemmaer som oppstår ved tilstedeværelse i sosiale medier.³ I vedlegget finnes også en tabell med en oversikt over de fem dilemmaene.

² [Cambridge Analytica - Wikipedia](#)

³ Kvalnes, Ø. (2020). [Digital Dilemmas, Exploring Social Media Ethics in Organizations. Palgrave MacMillan.](#)

Foto: Dan Nelson

Tilstedeværelse i sosiale medier kommer som regel med en viss kostnad og kostnaden betaler aktørene i form av brukerdata.

5. Behandlingsgrunnlag

Personvernforordningen art. 6 nr. 1 fastslår at det kreves et behandlingsgrunnlag for at behandling av personopplysninger skal være lovlig. Riktig behandlingsgrunnlag må være på plass før behandlingen starter.

Når det gjelder kommunes bruk av SoMe, finnes det flere aktuelle behandlingsgrunnlag for bruk av SoMe. Bruken av disse behandlingsgrunnlagene vil være avhengig av hvilken rolle kommune har i kommunikasjon gjennom SoMe. Hvis kommunen bruker SoMe i utøvelse av offentlig myndighet kan personvernforordningen art. 6 nr. 1 bokstav e være aktuelle å bruke. Denne bestemmelsen slår fast at behandlingen av personopplysninger er lovlig dersom *behandlingen er nødvendig for å utføre en oppgave i allmennhetens interesse eller utøve offentlig myndighet som den behandlingsansvarlige er pålagt*. Dersom kommunen planlegger å bruke SoMe i en annen rolle enn som myndighetsorgan, kan personvernforordningen art. 6 nr. 1 bokstav f brukes som behandlingsgrunnlag. Et viktig poeng er at dette behandlingsgrunnlaget ikke kan benyttes på behandling som utføres av offentlige myndigheter som ledd i utførelsen av deres oppgaver.⁴ Forskjellen mellom disse behandlingsgrunnlagene forklares i punktet under.

5.1 Berettiget interesse

Et av behandlingsgrunnlagene kommunen kan bruke for behandling av personopplysninger i SoMe er personvernforordningen art. 6 nummer. 1 bok-

stav f – nødvendig for å ivareta legitime interesser. For å kunne legge dette behandlingsgrunnlaget til grunn må tre vilkår være oppfylt. Kommunen må ha en saklig berettiget interesse, behandlingen må være nødvendig for å oppnå formålet knyttet til den berettigede interessen, og den berettigede interessen må veie tyngre enn de registrertes rett til personvern.

Når det gjelder hvilke momenter som kan legges til grunn i en vurdering av om de nevnte vilkårene er oppfylt, se [veiledning fra Datatilsynet](#).

Å balansere interessen kommunen har i å behandle personopplysningene mot de registrertes personopplysningsvern er en konkret avveining som hver kommune må gjøre. Noen fellestrekk kan likevel nevnes:

- Kommunens berettigede interesse består i å nå ut med relevant informasjon til innbyggerne, samt å skape engasjement i lokalmiljøene knyttet til leveranse av tjenester og demokratiske prosesser.
- Det unike med SoMe er evnen til å skape engasjement og sørge for stor rekkevidde.

- Kommunen har en informasjonsplikt som går ut over det å passivt tilgjengeliggjøre informasjon.
- Kommunen skal legge til rette for lokaldemokrati og skape samfunnsengasjement med aktiv innbyggerdeltagelse.
- SoMe skal ikke være en eksklusiv kanal, men del av kommunenes helhetlige kommunikasjonsstrategi
- Personopplysningene behandles ikke for kommersielle hensyn

Det kan problematiseres hvorvidt kommunen kan anvende «berettiget interesse» som rettslig grunnlaget da det følger av forordningen at dette grunnlaget ikke får anvendelse på en behandling som *utføres av offentlige myndigheter som ledd i utførelsen av deres oppgaver.*

Når kommunen velger kommunikasjonsplattformer for å nå innbyggere med informasjon, er dette på basis av kommunikasjonsstrategien sin, og ikke som ledd i utøvelse av myndighet. På denne bakgrunn mener KS at nevnte unntak ikke gjelder, og

at kommunen følgelig kan basere seg på en interesseavveining.

5.2 Utøvelse av offentlig myndighet

Et annet aktuelt behandlingsgrunnlag for virksomheter som vil ta i bruk SoMe kan være personvernforordningen art. 6 nr. 1 bokstav e. Denne bestemmelsen slår fast at behandlingen av personopplysninger er lovlig dersom *behandlingen er nødvendig for å utføre en oppgave i allmennhetens interesse eller utøve offentlig myndighet som den behandlingsansvarlige er pålagt.* Det må med andre ord først gjøres en vurdering av om behandlingen av personopplysninger i sosiale medier er nødvendig for å utføre en oppgave i allmenhetens interesse, eller om behandlingen kan anses som utøvelse av offentlig myndighet.

Hoveddelen av kommunes aktiviteter må kunne anses som offentlig myndighetsutøvelse, men det er likevel ikke slik at alle kommunale aktiviteter er

⁴GDPR art. 6 nr. 1 andre ledd fastslår at GDPR art. 6 nr. 1 bokstav f *ikke* kan benyttes av virksomhetene dersom *behandlingen er å anse som offentlig myndighetsutøvelse.*

Det kan tenkes at det å kommunisere med innbyggere gjennom sosiale medier er i allmenhetens interesse.

å anses som offentlig myndighet. Et eksempel på dette er rollen som arbeidsgiver. I arbeidsgiverrollen utøver ikke kommunen offentlig myndighet, og denne bestemmelsen kan følgelig ikke benyttes som behandlingsgrunnlag.

Hva som er i allmenhetens interesse, er ikke nødvendigvis det samme som det den offentlige virksomheten er pålagt å gjøre. Det kan tenkes at det å kommunisere med innbyggere gjennom sosiale medier vil kunne være i allmenhetens interesse.

Det er viktig å være oppmerksom på at å vise til personvernforordningen art. 6 nr. 1 bokstav e som behandlingsgrunnlag ikke er tilstrekkelig. Det følger av personvernforordningen art. 6 nr. 3 at det kreves et supplerende rettsgrunnlag for å kunne bruke art. 6 nr. 1 bokstav e. Det innebærer at dersom virksomhetene mener at behandlingen er i allmenhetens interesse eller innebærer utøvelse av offentlig myndighet, så må virksomheten ha hjemmel i en annen lovbestemmelse for å kunne bruke dette behandlingsgrunnlaget.

Kommunen må selv finne frem til et supplerende rettsgrunnlag dersom de mener at personvernforordningen art. 6 nr.1 bokstav e er passende, men den juridiske vurderingen fra Oslo kommune gir noen pekepinner. Det er likevel viktig å understreke

at kommunene bør være varsomme med å legge til grunn utøvelse av offentlig myndighet som behandlingsgrunnlag ved bruk av sosiale medier. Og dersom dette alternativet legges til grunn er det viktig at det supplerende rettsgrunnlaget er tydelig nok til å begrunne behandlingen.

5.3 Forholdet til annet relevant regelverk

I tillegg til personvernregelverket er det også andre regelverk som er relevante for virksomhetene ved bruk av sosiale medier som kommunikasjonskanal.

Alle kommunale virksomheter er underlagt en arkivplikt etter arkivlova. Dette innebærer i praksis at dokumenter som er arkivverdige skal journalføres i henhold til virksomhetens rutiner. Den enkelte virksomhet må vurdere om og hvordan kommunikasjonen i sosiale medier skal arkiveres.

Dersom noe av innholdet som skapes i sosiale medier er arkivverdig og skal journalføres, er dette innholdet også som utgangspunkt å anse som et offentlig saksdokument som det kan gis innsyn i etter bestemmelsene i offentleglova.

Dersom kommunikasjonen som skjer i sosiale medier er å anse som saksbehandling, vil også forvaltningslovens regler gjelde for denne kommunikasjonen.

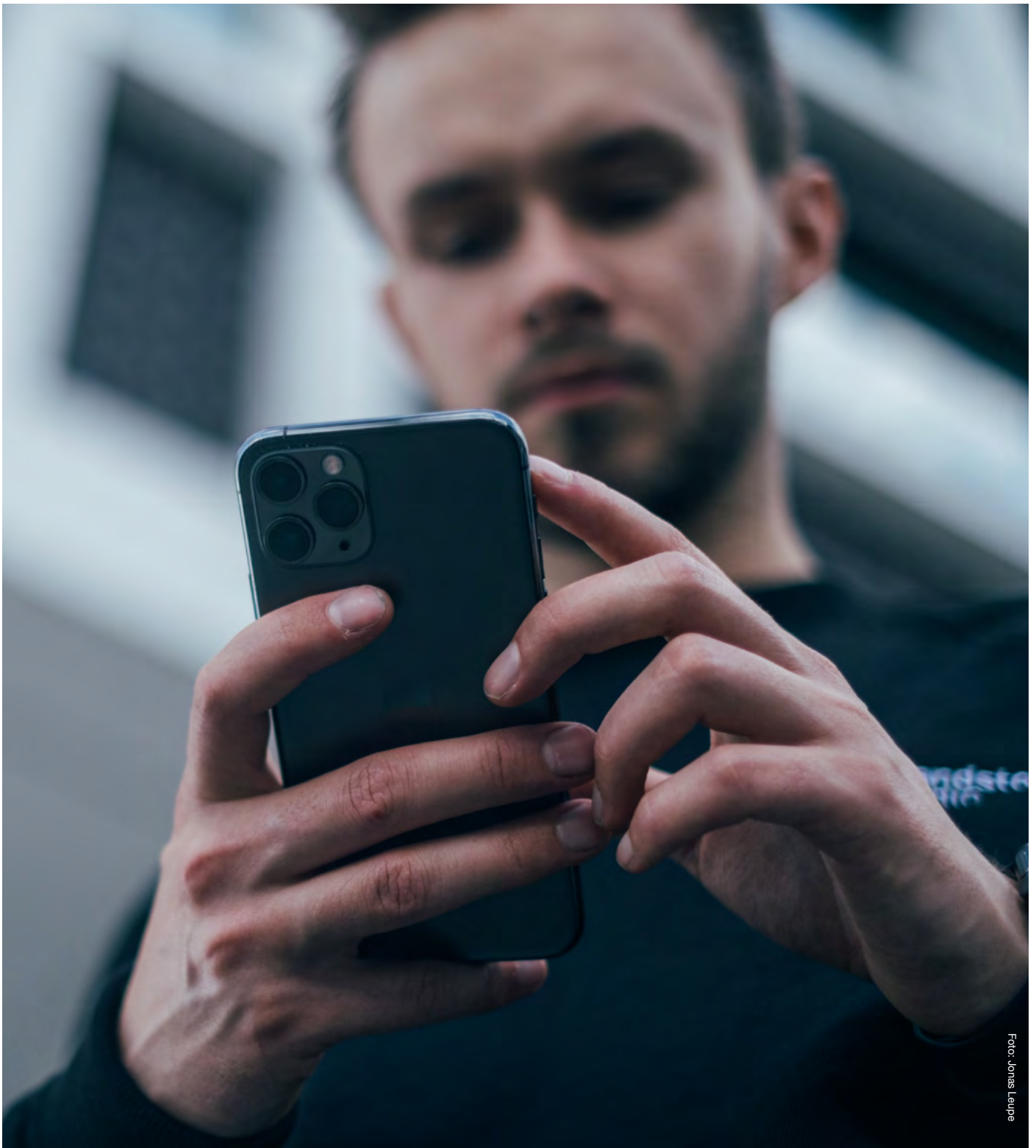

Foto: Jonas Leupe

6. Overføring til utlandet

De fleste aktørene som står bak ulike sosiale medier er utenlandske, og ofte amerikanske eller kinesiske. Dette utløser flere personvernrettslige problemstillinger.

Dersom aktøren bak det aktuelle sosiale mediet virksomheten vurderer å ta i bruk, tilhører et land utenfor EU/EØS som ikke er på EUs liste over godkjente land, må kommunen ha et gyldig overføringsgrunnlag. Kravet om gyldig overføringsgrunnlag kommer i tillegg til kravet om at kommunen må ha et behandlingsgrunnlag som nevnt under kap. 4. Kommunen bør også forsikre seg om at det ikke finnes lover og praksis i tredjelandet som til tross for et gyldig overføringsgrunnlag vil føre til et lavere beskyttelsesnivå i praksis. Det er også et krav om at det iverksettes ytterligere tiltak og at det gis nødvendige garantier for å sikre samme beskyttelsesnivået for personopplysningene som i EU/EØS.

Det kreves en ekstra vurdering av om overføringen er forholdsmessig dersom landet opplysningene blir overført til i tillegg har regelverk som muliggjør behandling av personopplysninger til formål som er vanskelig for den registrerte å forutsi.

Enkelte forhold knyttet til overføring til tredjeland avventer ytterligere avklaring både nasjonalt og i EU/EØS sammenheng. Datatilsynet har delt sine vurderinger knyttet til overføring av personopplysninger til tredjeland utenfor EU/EØS området. KS anbefaler at kommunal sektor følger med på utviklingen innenfor dette området.

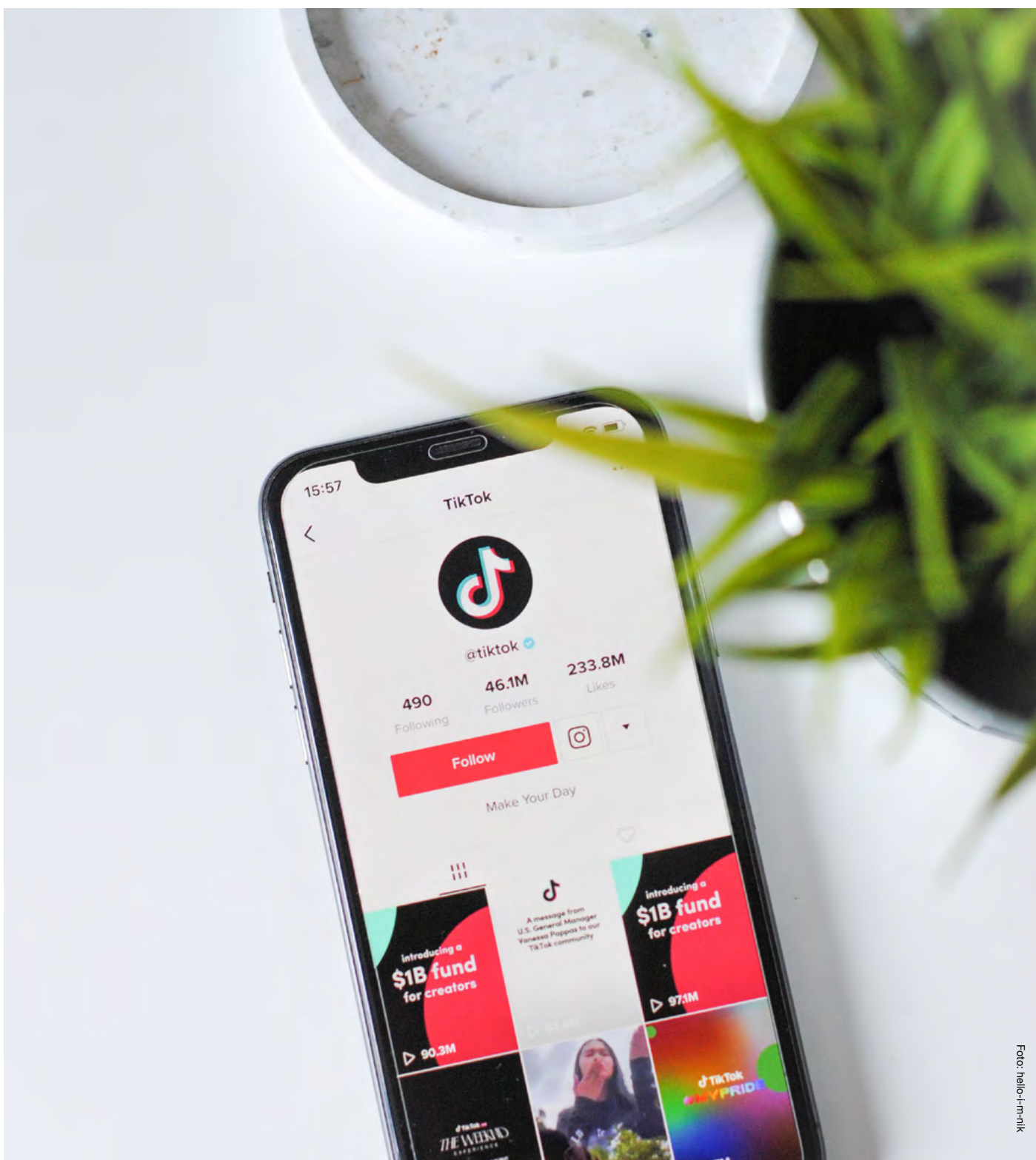

Foto: hello+in+tik

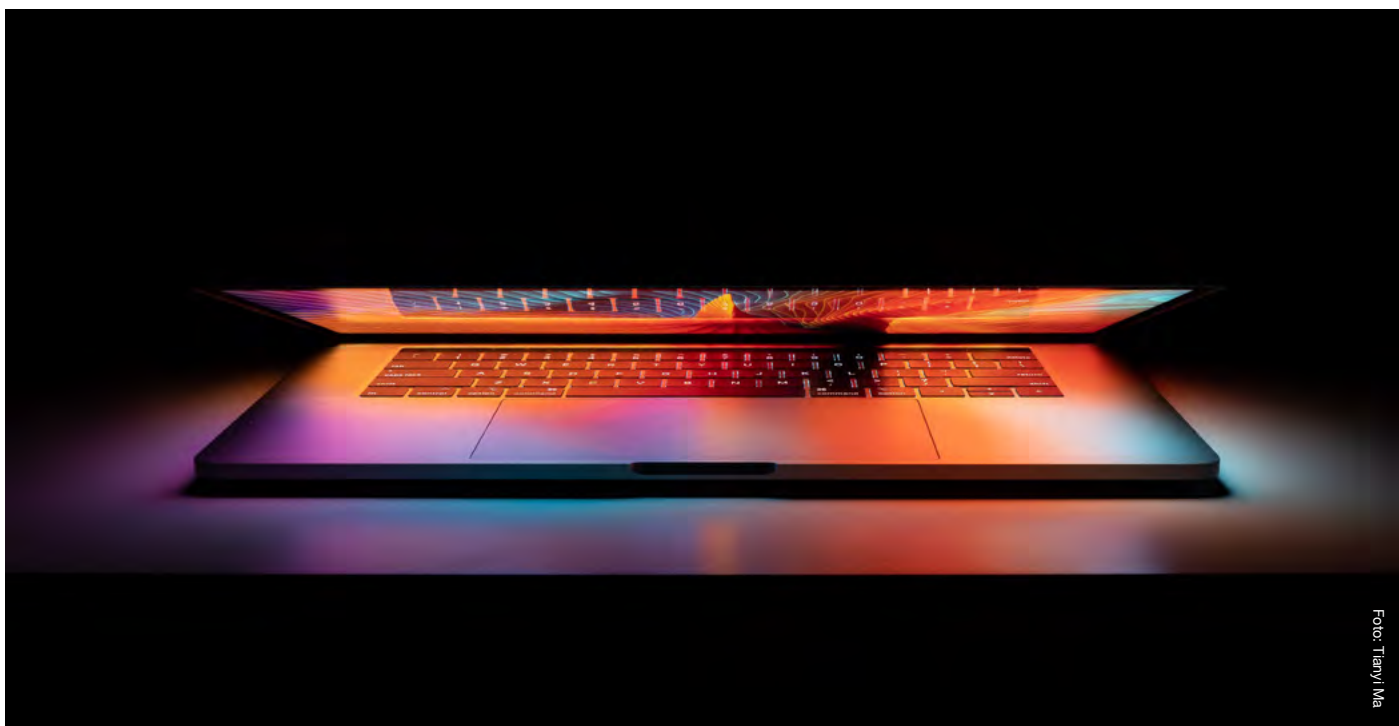

Foto: Tianyi Ma

7. Risiko for de registreres rettigheter og friheter

I en vurdering av personvernkonsekvenser er målet å redusere risikoen for at de registrerte ikke skal få ivaretatt sine rettigheter og friheter etter personvernregelverket.

Vi bør ha som mål at de som velger å interagere med kommunen på SoMe i så stor grad som mulig skal ha innflytelse på hvordan egne personopplysninger behandles (medbestemmelse), og at de får tilgang til nok informasjon om behandlingen til å kunne innrette seg slik de ønsker (åpenhet). Slik bør den måten kommunen tar i bruk et SoMe være forutsigbar og underbygge tillit.

I tabellen under finner dere noen iboende risikoer ved bruk av SoMe og forslag til tiltak for å redusere risiko. Tabellen nedenfor er ikke en uttømmende oversikt over risiko knyttet til bruk av sosiale medier, men er ment kun som eksempler.

Personvern mål	Risiko	Momenter	Tiltak
Medbestemmelse	<p>Utfordrende å få tilgang til informasjonen om hvordan SoMes algoritmer fungerer.</p> <p>Utfordrende å kommunisere tydelig og forståelig om hvordan algoritmene fungerer.</p>	<p>Utfordrende å kommunisere tydelig og forståelig om hvordan algoritmene fungerer.</p>	
Åpenhet	<p>Lite kjennskap til SoMe og forretningsmodellene deres.</p> <p>Enkelte typer tema som omtales kan føre til at enkeltpersoner utleverer sensitive personopplysninger i kommentarfelt.</p>	<p>Noen SoMe er mer innrettet mot målrettet annonsering enn andre.</p> <p>Rett beredskap for ulike type innhold.</p>	<p>Kommunen kan ta mer av ansvaret for å informere innbyggere sine om de underliggende risikoene ved å bruke SoMe.</p> <p>Bevissthet omkring hvilke tema det publiseres informasjon om.</p> <p>Ressurser for å moderere kommentarfelt eller slå av kommentarfunksjonalitet. Kategorisere innhold etter A, B, C poster, hvor kategori A krever full beredskap og rask respons. Kategori B er normal tematikk og har normal beredskap/oppfølging. Kategori C krever ingen oppfølging.</p>
Ansvarlighet /Tillit	<p>Liten kontroll med innholdet på kommunens sider.</p> <p>Liten kontroll med omfanget av personopplysninger som blir utlevert til leverandør av SoMe.</p>	<p>Muligheter for å minimere innsamlingen av personopplysninger.</p> <p>Særlig funksjonalitet utviklet for å identifisere kommunikasjonsløp og lage målrettet annonsering</p>	<p>Sentral redaksjon som kan jobbe med alt fra strategi, konseptplaner, rutiner og kursing.</p> <p>Følge opp og få et samarbeid med alle redaktører for SoMe i regi av kommunen.</p> <p>Kommunen må gjøre en konkret vurdering av hvilken funksjonalitet i SoMe som tas i bruk.</p> <p>Aktivt redusere innsamling av informasjon om enkeltpersoners bruk og interagering med SoMe.</p>

8. Prosess og forankring i ledelsen

Utarbeidelsen av en vurdering av personvernkonsekvenser bør gjøres av en gruppe som er satt sammen av personer med ulik fagbakgrunn. Når det gjelder SoMe vil en sentral fagbakgrunn være den/de som kan kommunikasjonsfaget. Gode støttespillere er personer med kunnskap om informasjonssikkerhet og personvern.

En vurdering av personvernkonsekvenser og konklusjonen skal forankres i ledelsen. Ledelsen skal avgjøre hvorvidt de valgte tiltakene, restrisikoen og eventuell handlingsplan er akseptabel. Det er en del av ansvarlighetsprinsippet og dokumentasjonsplikten at vurderingene som er gjort og ledelsens gjennomgang blir dokumentert.

Ledelsen beslutter og begrunner et av de følgende alternativene:

1. Godkjenning

Vurdering av personvernkonsekvenser og dens avveininger er godkjent.

[Kommunen kan ta i bruk SoMe.](#)

2. Betinget godkjenning

Vurdering av personvernkonsekvenser og dens avveininger godkjennes under forutsetning av følgende forbedringer ... (beskriv forutsetningene).

[Revidert vurdering av personvernkonsekvenser skal legges frem for ledelsen på nytt.](#)

3. Ikke godkjent

Vurdering av personvernkonsekvenser og dens avveininger godkjennes ikke.

[Kommunen kan ikke ta i bruk SoMe.](#)

Dersom en vurdering av personvernkonsekvenser behandles i ledergruppen mer enn én gang, risikoen fremdeles er høy og viljen til å ta i bruk SoMe fremdeles er stor, må kommunen anmode Datatilsynet om forhåndsdrøftelse. Kommunen må i så fall dokumentere at den ikke greier å gjøre risikoen lavere. Det er ledelsen som tar beslutningen om å anmode Datatilsynet om forhåndsdrøftelse.

Vi legger til grunn at forankring av vurderingen av personvernkonsekvenser i ledelsen er en forutsetning for at bruken av SoMe kan skje lovlig.

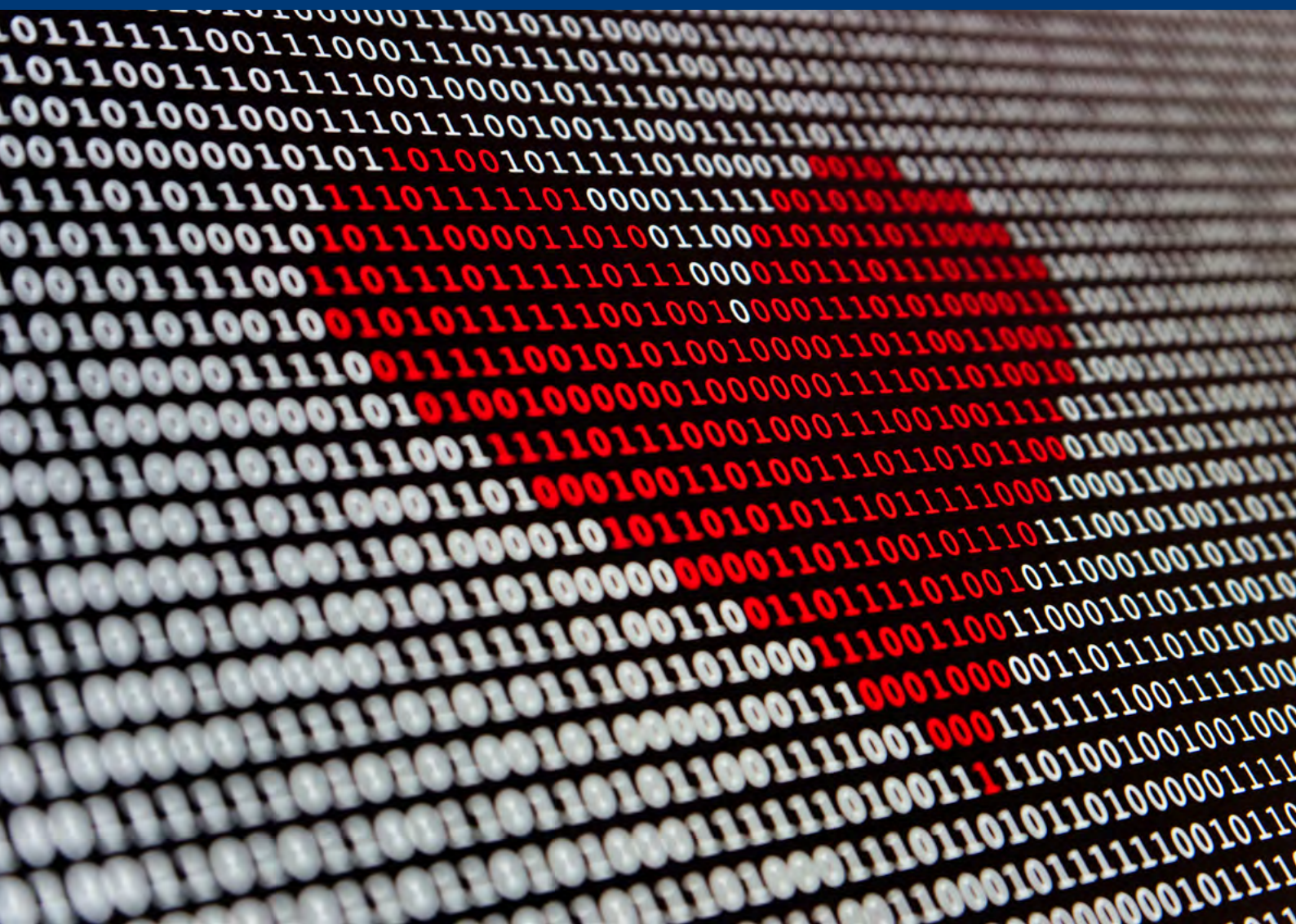
En vurdering av
personvernkonsekvenser
og konklusjonen skal forankres
i ledelsen. Ledelsen skal avgjøre
hvorvidt de valgte tiltakene,
restrisikoen og eventuell
handlingsplan er akseptabel.

Vedlegg

Postadresse: KS
Postboks 1378 Vika, 0114 Oslo
Besøksadresse: Haakon VII's gt. 9, 0161 Oslo

Telefon: 24 13 26 00

ks@ks.no
www.ks.no

Rapportering om timeleveransen til kontrollutvalget - 2022

Dette notatet er en orientering til kontrollutvalget om timeleveransen i 2022, og om hva leveransen skal inneholde.

Timebudsjett og -regnskap

Konsek Trøndelag har årlige timebudsjett for timeleveransen til hvert av kontrollutvalgene. Timebudsjettet er et anslag for hvor mange timer vi regner med å levere i et normalt driftsår. Selskapets medarbeidere fører regnskap for hva de bruker arbeidstiden til, dermed er det mulig å holde oversikt over timeleveransen for det enkelte kontrollutvalg. For 2022 ser regnskapet slik ut:

Timebudsjett og leveranse i 2022:

År	Timebudsjett	Timeregnskap	Avvik i timer	Avvik i prosent
2022	224 timer	214 timer	-10 timer	-4 %

Hvorfor er det avvik mellom timebudsjett og -leveranse?

Avvik mellom de budsjetterte timene og den faktiske timeleveransen kan ha mange forklaringer. Timebudsjettet er et anslag for tidsbruken ved ordinær drift. Noen år behandler kontrollutvalget saker som krever at sekretariatet bruker ekstra ressurser, dermed blir leveransen større enn forventet. Hvis utvalget har en erfaren sekretær, så kan det forklare at vi bruker færre timer enn budsjettert, mens nyansatte som regel bruker flere timer enn budsjettert. Kontrollutvalgets aktivitetsnivå spiller også inn på ressursbruken. Høyt aktivitetsnivået krever større innsats fra sekretariatet, mens lavt aktivitetsnivå reduserer vår tidsbruk. Aktivitetsnivået kan variere fra år til år og mellom valgperiodene.

Konsekvenser ved avvik fra budsjett

I leveranseavtalen mellom kommunen og Konsek Trøndelag er det et uttalt mål at timebudsjett og -leveranse skal være tilnærmet like over en fireårsperiode. Ifølge avtalen skal ikke Konsek Trøndelag kreve ekstra honorar hvis leveransen overstiger budsjettet ett år. Vi skal heller ikke redusere kommunens honorar ved for lav leveranse. Hvis avviket varer over et lengre tidsrom, kan det være aktuelt å gjøre justeringer, slik at det blir samsvar mellom budsjett og leveranse.

Leveranseavtalen gir fleksibilitet og forutsigbarhet

Leveranseavtalen sikrer at kontrollutvalget får levert tjenestene det har behov for, selv om behovet noen år er vesentlig høyere enn timebudsjettet. Avtalen gir også Konsek Trøndelag forutsigbare rammer. Som offentlig arbeidsgiver med kun faste ansatte, er selskapet nødt til å ha forutsigbar økonomi, selv i år der etterspørselen etter våre tjenester er lavere eller høyere enn forventet. Selv om noen kommuner får lavere leveranse et år, vil andre få høyere leveranse. Som regel leverer selskapets

medarbeidere flere timer enn det samlede timebudsjettet. 2022 var et unntak i så måte, da vi hadde høyere sykefravær enn vanlig.

Hva kan kontrollutvalgene forvente av oss?

Vi er kontrollutvalgenes administrasjon og utfører alle arbeidsoppgaver som er nødvendig for at utvalgene skal fungere: Vi gjør alt administrativt arbeid i forbindelse med møteplanlegging og møteavvikling. Vi utreder sakene som skal behandles i kontrollutvalget, gir råd om hvordan de skal håndteres og følger opp utvalgets vedtak. Vi driver folkevalgtopplæring og koordinerer kontrollutvalgets arbeid med de statlige tilsynene.

Medarbeiderne i Konsek Trøndelag har bred kompetanse, blant annet innenfor økonomi og administrasjon, jus og samfunnsvitenskap. Vi har oversikt over lov- og regelverk som er viktig for kontrollutvalgene. Selskapet har dessuten to jurister som bistår i saker som krever juridisk kompetanse. Hver medarbeider skal være oppdatert på viktige politiske saker i kommunen, på kommunale planer og retningslinjer og følge kommunen i lokale medier. I sum mener vi at dette gir kontrollutvalgene et godt tjenestetilbud.

Vi orienterer om timeleveransen årlig.

Med hilsen
Konsek Trøndelag IKS

Torbjørn Berglann
daglig leder

Dette brevet er elektronisk godkjent og har derfor ikke signatur.

Kopi til:
Karoline Lorentzen

Eventuelt

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Meråker kommune

Møtedato

09.02.2023

Saknr

07/23

Saksbehandler Karoline Lorentzen

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 23/30 - 3

Forslag til vedtak

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Godkjenning av møteprotokoll

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Meråker kommune

Møtedato

09.02.2023

Saknr

08/23

Saksbehandler Karoline Lorentzen

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 23/30 - 4

Forslag til vedtak

Møteprotokollen fra dagens møte i kontrollutvalget godkjennes.